

WALSLEY

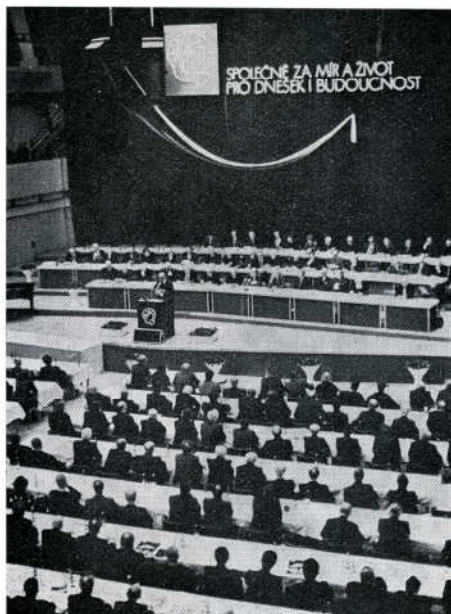
OBSAH 2. ČÍSLA 16. ROČNÍKU - 1984

Bojíte se často?
Jistota vzkříšení
Pozvání
Charaktery — Přítel Ondřej
Síla přímlových modliteb
Dědictví
Moábský kámen
Znovuzrození
Zápas s kilogramy
Nejcennější schopnost
Matka
On vysvobodí lid svůj...
Jak orel létá (II)
Vliv humanismu
Nejenom chlebem
Prosba

ZNAMENÍ DOBY

7. prosince 1983 se pod heslem „Společně za mír a život pro dnešek a budoucnost“ shromáždilo v pražském Paláci kultury na 800 představitelů a mírových činitelů církví a náboženských společností v ČSSR. Kromě představitelů některých církví a zástupců fakult na shromáždění vystoupil také ředitel Ústavu mezinárodních vztahů, člen Světové rady míru, dr. J. Pudlák. Na závěr přijali účastníci shromáždění

PROHLÁŠENÍ

Poprvé v dějinách člověk vytvořil prostředky, jimiž může zničit Boží dílo — život na Zemi. Tento jaderný věk se tak stal časem velkého morálního a fyzického ohrožení.

Militaristické síly světového kapitálu, které chtějí použít jaderných zbraní k uskutečnění svých sobeckých záměrů v rozporu se zájmy národů celého světa, znovu těžce rozrušily mezinárodní vztahy, vyvolávají nedůvěru a v různých částech světa tragické konflikty. Tváří v tvář tomuto ohrožení nelze mlčet. Nemůžeme mlčet ani jako občané, ani jako věřící. Slovo Boží vyzývá ke smíření a míru mezi lidmi i národy.

Tento věk tísně a hrozby nad celým lidským rodem nás vyzývá k větší poslušnosti a důvěře v Boha, Stvořitele nebes i země, a tím i k postojům a činům, jež by sloužily k zachování míru a života. „Předložil jsem ti život i smrt; požehnaní i zlořečení; vyvol si tedy život, abys byl živ ty i tvoje potomstvo“ (Deut 30,19). Víme také, že Bůh si nepřeje pro tento svět zánik, ale „pokoj a život“ (Mal 2,5). To nás naplňuje odvahou, abychom všechnu svou víru, naději a lásku vložili do zápasu o porozumění mezi lidmi a národy, o zachování míru a života na této zemi.

Zbrojení a války nejsou nástroje, jimiž by se daly zajistit bezpečnost, rozvoj a blaho lidstva. Budovat spravedlivý světový řád je možné jen silou myšlenek a odvahou k jednání a spolupráci. Tohoto cíle lze dosáhnout jen společným úsilím.

Dějinné rozdíly konfesijní a náboženské nám nebrání najít společnou řeč v zájmu zachování života. V boji proti nebezpečí jaderné války jsme spojeni se všemi lidmi dobré vůle bez ohledu na jejich politické přesvědčení nebo světový názor. Spojuje nás s nimi touha žít v míru, bezpečí a tvořivé spolupráci. Jsme přesvědčeni, že v jednotě všech mírumilovných lidí můžeme postavit hráz silám, které zbraněmi a válkou — dokonce i jadernou — by chtěly vnucovat své představy o uspořádání světa.

V těchto dnech, kdy na západ od našich hranic započalo rozmisťování nových amerických zbraní, které mohou zasáhnout naše města a vesnice jen několik okamžiků po odpálení, nepodléháme strachu, „neboť Bůh nám nedal ducha bázkivosti, nýbrž ducha síly, lásky a rozvahy“ (2 Tim 1,7). Tím naléhavěji si však uvědomujeme svou odpovědnost za zachování života.

Chceme se pevněji semknout se všemi občany naší vlasti ve společném úsilí o zajištění bezpečnosti a dalšího budování společnosti, která roste z bohatství minulosti našich národů a rozvíjí vysoké ideály sociální spravedlnosti, národního soužití a lidské důstojnosti.

Stojíme za svou vládou, která vyjadřuje vůli našeho lidu a v mezinárodních vztazích důsledně hájí politiku mírového soužití. Chceme jí účinně pomáhat v jejím odpovědném úsilí o bezpečnost a pokojný život našeho státu.

Velice si vážíme všech lidí, kteří v zemích západní Evropy a Severní Ameriky statečně vystupují proti hazardní politice militaristických sil. Společně s nimi nepřestaneme usilovat o zastavení závodů ve zbrojení a o návrat k myšlenkám uvolnění napětí, obsaženým v Závěrečném aktu helsinské konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, k nimž jsme se všichni slavnostně přihlásili.

Spojení vírou v Boha, jediného Dárce plného života a pravého pokoje, poučení minulostí, v lásce k vlasti, budeme se vzájemně povzbuzovat k horlivějším modlitbám za mír, přemáhát strach či rezignaci, abychom s nadějí mohli hledět do budoucnosti.

BOJÍTE SE ČASTO?

MÁM NA MYSLI VNITŘNÍ DEPRESE, stresy, pocity nejistoty... Prožívali jste už někdy něco podobného? Řekl bych, že ano, poněvadž to jsou přirozené lidské reakce na hrozivě vyhlížející okolnosti. Začátkem našeho století se vědci domnívali, že původci drtivé většiny nemocí jsou bakterie a viry. Dnes však tvrdí, že více než 60 % nemocí mají na svědomí psychické poruchy, deprese a stresy. Hovoříme o tzv. psychosomatických nemocích. Lidé se prostě bojí.

Bojí se osobních, zdánlivě neřešitelných problémů, velikosti svěřených úkolů, sporů a rozepří, do nichž bývají vtaženi proti své vůli, obávají se ztráty zdraví, majetku, mají strach z přírodních katastrof, bojí se vzájemně jeden druhého. Pravda, někdo se bojí více, někdo méně. V podstatě však neexistuje člověk, pro nějž slůvko „strach“ zůstalo jen prázdným termínem.

Zamysleli jste se už někdy nad tím, proč tomu tak je? Našli jste nějakou odpověď? Jestliže ne, otevřte Písmo svaté. Je to sice stará kniha, přináší však řešení i takového problému, jakým je strach.

V bibli čteme, že lidé mají strach proto, že nepoznali Boží lásku, která má moc vysvobodit člověka i z otroctví strachu. Apoštol Jan píše: „Láska nezná strach; dokonalá láska strach zahání, vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce“ (1 Jan 4,18). Boží láska vyhání strach. Není divu, že lidé, kteří o Boží lásku nestojí, mívají ve svém srdci místo radosti a pocitu bezpečí strach.

Základní příčinou strachu je hřích. Adam žil šťastně, dokud nezhřešil. Jakmile zhřešil, vstoupil do jeho srdce Boží zákon. Hřeší, a pak se diví, že má strach. „Lidé ničemní nemají pokoje“, říká žalmista. To je prapříčina a podstata lidského strachu. Stručně řečeno — lidé se bojí proto, že odmítají Boha. A co věřící?

Víte, co mne přivedlo k přemýšlení nad touto tematikou? Strach! Ano — obavy z hrozivě vyhlížejících okolností. Není tomu tak dávno, co jsem se hrozně bál. Dostavily se samozřejmě i všechny průvodní jevy strachu. Chodil jsem jako „tělo bez duše“. Už jsem doopravdy nevěděl, jak dál. Evangelický teolog prof. Hromádka by mou situaci pravděpodobně nazval „dno lidské existence“. A měl by pravdu. Byl jsem zcela na dně. A právě v takové situaci jsem si vzpomněl na známá slova Písma: „Neboj se, neboť já jsem s tebou...“ Kolikrát mi už toto zaslíbení vrátilo chuť a

elán k životu. Rychle jsem proto našel knihu proroka Izaiáše 43,1 a dychtivě četl: „Neboj se, já jsem tě vykoupil, povolal jsem tě svým jménem, jsi můj“. Vůbec nic se však nestalo. Na dně propasti byla stále stejná tma. Nic mne neozářilo. Šmátral jsem kolem sebe ve snaze najít něco, čeho bych se mohl uchopit. Marně... Byl zde jen verš: „Neboj se...“ Je to hezká rada, ale jak si poručit, abych se nebál?

Nemohl jsem pochopit, co se vlastně stalo. Poznal jsem přece Boží pravdu, žiji z lásky svého nebeského Otce, v jeho síle zápasím s hříchem a vyznávám své viny. Jak je tedy možné, že zaslíbení, které mi už tolikrát vrátilo chuť a elán k životu, najednou nemá v sobě žádnou moc? Stalo se vám už něco podobného? Ano? Ale jak je to možné? Jsme přece věřící lidé! Tak kde se stala chyba?

Počkejte! Jestliže je strach přirozenou lidskou reakcí na hrozivě vyhlížející okolnosti, pak se museli bát také naši předkové a spolu s nimi také hrdinové bible. No samozřejmě — u Jana 20,19 čteme: „Téhož dne večer — prvního dne po sobotě — když byli učedníci ze strachu před Židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: „Pokoj vám.“ Zamysleme se nad popsanou událostí. Ukrývá v sobě odpověď na otázku: „Kde se stala chyba.“

Učedníci Pána Ježíše se shromáždili ve známé horní místnosti. Obyčejně sem přicházeli proto, aby si mohli společně pohovořit, zazpívat, vzájemně se povzbudit a prožít hezký večer. Tentokrát však přišli udýchaní, vydešení, rychle a řádně za sebou zavřeli dveře. Nebylo jim zrovna do zpěvu. Měli strach. Ale proč? Poznali přece Boží pravdu. Tři a půl roku měli každodenní kontakt s Boží láskou, která se zjevila v Ježíši Nazaretském. Copak nezápasili s hříchem a nevyznávali své viny? Jen si vzpomene na Petra ve chvíli, kdy zakrhal kohout. Kolik krásných zaslíbení měli možnost slyšet z úst samotného Pána Ježíše. Byly zde tudíž předpoklady pro to, aby v jejich srdci zavládl pocit bezpečí. Jak je tedy možné, že se báli? Kde se stala chyba?

Vytvořili si falešné představy. Chodili sice s Ježíšem, naslouchali jeho slovům, ale vykládali si je po svém. Očekávali království, které mělo zlomit moc Říma. Slovy „přijď království tvé“ se také za uskutečnění tohoto království upřímně modlili. Náhle se však jejich Pán ocitá na kříži. Dostali strach. S tak hrozivými okolnostmi nepočítali. Myslíte, že v tu chvíli zapomněli na krásné Ježíšovo zaslíbení: „Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí...“ Mám za to, že nikoli. Živě si dokážu představit, co se odehrávalo v jejich nitru: „Ale Pane, jak nemáme být smutní, jak nemáme mít strach, když jsi neuskutečnil naše představy?“

Kde se stala chyba? Díky falešným představám učedníci nebyli dostatečně připraveni na okolnosti, v nichž se ocitli. Kdyby pochopili slova Pána Ježíše, ukřižování by na ně nepůsobilo tak hrozivě, ba naopak, jejich víra by sílila. Chápali by, že se plní Boží vůle. Zaslíbení „vaše srdce ať se nechvěje úzkostí“ by pak splnilo svůj účel.

Jak je to s námi? Nestojí v pozadí našich vnitřních depresí a stresů podobný problém? Nevytváříme si při čtení Božího slova falešné představy, kterým pak věříme a upřímně se za ně modlíme? Náhle zjišťujeme, že se vše vyvíjí jinak, než jsme si představovali a výhled do budoucna nám zastírá mrak hrozivě vyhlížejících okolností. Ten, který měl naše představy realizovat, se v našem podvědomí opět ocitá na kříži a slova „neboj se“ nám najednou nemají co říci. Co se pak odehrává v našem nitru? „Ale Pane, jak se nemám bát, když jsi nevyslyšel mé modlitby? Existuješ ještě vůbec? Není to všechno iluze?“

Snad si teď klademe otázku: „Vede z této situace cesta ven? Milující nebeský Otec s naší lidskou přirozeností počítá a chce nám onu cestu ukázat.“ Přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: Pokoj vám“ (Jan 20,19).

Jakoby k nám Písmo mluvilo přímo: Chceš-li se spolu s učedníky zbavit obav, strachu a nejistoty, seznám se s Boží pravdou! Přijmi Boží lásku. Vyznej své hříchy a chop se s důvěrou Božích zaslíbení! Pros o moc Ducha svatého. Jedině on tě může seznát

mit s Boží vůlí! Jdi na svá kolena! Prožiješ setkání s Ježíšem Kristem. Ujistíš se o tom, že nezemřel a uslyšíš tichý, jemný hlas, který vrátí tvému nitru klid a pokoj: „Neboj se, neboť já jsem s tebou.“

Vzpomínám na hezký zážitek

z prázdnin. Jednou ráno jsme dětem prozradili, že si večer po táboráku vyzkoušíme jejich odvahu. Nadšení nebralo konce. Již během dne jsme se šli podívat k cílovému místu naší zkoušky. Když jsme došli k cíli, mnozí protestovali. Některým nadšencům

se trasa zdála být příliš málo náročná. Silně protestoval i malý Tom — syn vedoucího. Naše úsilí vysvětlit jim, že za světla vypadá vše jednodušeji, se minulo účinkem. Ovšem během večere jsem měl možnost pozorovat, jak s přibývajícím šerem Tomovo nadšení pomalu uhasíná. Když pak před půlnocí táborák dohořoval a všichni se již psychicky připravovali na zkoušku odvahy, přišel nám Tom oznámit, že má strach. Veškeré povzbuzování ze strany kamarádů vyznělo naprázdno. Odešel smutný do svého stanu. Bylo mi jej líto. Vytvořil si, žel, během dne falešné představy...

Bobřík odvahy skončil a rozhostilo se posvátné noční ticho. Seděl jsem u doutnajícího ohně a v duchu přemýšlel nad událostmi uplynulého dne. Vtom mou pozornost upoutala silueta dvou postav, mířící od Tomova stanu směrem k lesu. Jedna vysoká, jedna malá. Táta a syn. Kráčeli ruku v ruce vstříc hrozivě vyhlížejícím okolnostem. Tom neměl strach, protože s ním šel jeho táta.

Máš strach? Prožil jsi, co to znamená jít životem s Ježíšem Kristem? Můžeš začít dnes.

ČTĚTE S NÁMI

1 Korintským

JISTOTA VZKŘÍŠENÍ

Nejrozšířenější literární dílo na světě (Nový zákon) je v podstatě soubor dopisů. Ze 27 novozákonních knih pouze čtyři (evangelia Matouše, Marka, Jana a ep. Židům) nejsou adresovány jednotlivcům nebo skupinám. Ačkoli byly napsány před 20 stoletími, obsahují poselství pro každého z nás.

Dopis odhaluje srdce pisatele. Proto se můžeme o Pavlovi (který napsal velkou část Nového zákona) dovědět více z epistol než z jeho životopisu v knize Skutků apoštolů.

Epištoly jsou spíše odpovědí na naléhavé potřeby určité situace než plánovaný a uhlazený plod dlouhého uvažování. Boží prozřetelnost ukázala na problémech prvotní církve příklad řešení pro křesťany všech věků. Pavel pravděpodobně napsal stovky dopisů různým sborům, ale Nový zákon uvádí jen ty, které poslal sedmi sborům z prvního století, v nichž se projevil nesprávné názory a nepořádky, se kterými se bude muset křesťanská církev vyrovnávat i v dalších stáletích.

Výmluvné je dokonce i uspořádání Pavlových epistol, jak je Nový zákon řadí za sebou. Nejsou uspořádány chronologicky, ale podle křesťanských zkušeností, o kterých pojedná-

vají. První dopis — Římanům — se zabývá prvním problémem člověka — „Jak může být člověk spravedlivý před Bohem?“ Odpověď zní: Sám Bůh v Kristu zbořil přehradu hříchu mezi nebem a zemí. Dokázal svou spravedlnost i lásku tím, že sám vytrpěl trest za hřích proto, aby ospravedlnil svůj neměnný zákon a zároveň očistil a přetvořil přestupníky zákona.

Dopisy, které následují po epistole k Římanům, jsou adresovány do Korintu. Hovoří o odporu vůči Božímu zákonu. Korintští křesťané se domnívali, že Boží zákon už neplatí a tím zlehčovali evangelium. Boží milost považovali za něco samozřejmého a bezstarostně hřešili. Následující dopis — Galatským — pojednává o opačné chybě — o zákonictví — které nespolehlá vírou na Krista, ale chce si zasloužit Boží přízeň dobrými skutky. Všechny jmenované epistoly hovoří o ospravedlnění, o tom, jak se stáváme spravedlivými před Bohem.

Další tři epistoly — Efezským, Filipenským a Kolossenským — se zabývají posvěcením, neboli růstem křesťana. Poslední dopisy celým sborům jsou adresovány do Soluně (Tesalonicenským). Hovoří hlavně o cíli křesťanského života, o oslavení.

Můžeme shrnout:

1. Dopisy Římanům, Korintským a Galatským se zabývají tím, jak Bůh přijímá hříšníka (ospravedlněním) — jak odstranit vinu hříchu.

2. Epistoly Efezským, Filipenským a Kolossenským pojednávají o růstu křesťana (posvěcení) — jak odstranit moc hříchu.

3. První a druhá Tessalonicenským popisuje vysvobození věřících při druhém příchodu Pána Ježíše (oslavení) — jak bude odstraněna samotná přítomnost hříchu.

Nyní se chceme dotknout některých detailů jedné z epistol — 1 Korintským. Při jejím studiu najdeme klíč k mnoha problémům svého života i křesťanské zkušenosti.

Korint byl „trhem marnosti“ Římské říše v 1. století po Kristu. Pro tehdejší dobu to bylo něco takového jako dnes Londýn, Paříž, New York nebo Tokio — světové středisko nemravnosti a prostopášnosti. Není divu, že křesťanský sbor v Korintu měl problémy. V Korintském sboru se objevily hádky, stranictví, spory, krve-smilství, opilství, lakomství, nesprávné učení atd.

Jak se k tomu postavil apoštol Pavel? Mohl všechno odbýt mávnutím ruky. Mohl se nechat unést hněvem nebo propadnout zoufalství, vždyť všechno, co se o korintském sboru doslech, zhatilo jeho očekávání a naděje. Pavel nepodleh ani zoufalství, ani hněvu, ale nadičkoval dopis proniknutý ovládaným ohněm. Dopis se vyznačuje systematickostí argumentů, vyznačuje důrazností, ale zároveň i sympatií a neutuchající láskou.

Pavel poznal, že musí plnit svou povinnost, ale výsledek je již Boží věcí. Na tomto přesvědčení založil hlavní principy jednání, které vnáší pořádek do chaosu a svatost do morálního úpadku. Měli bychom si velmi pozorně všimnout zásady, kterou používá při řešení všech problémů: Každ-

dý problém uvádí do vztahu s křížem Ježíše Krista.

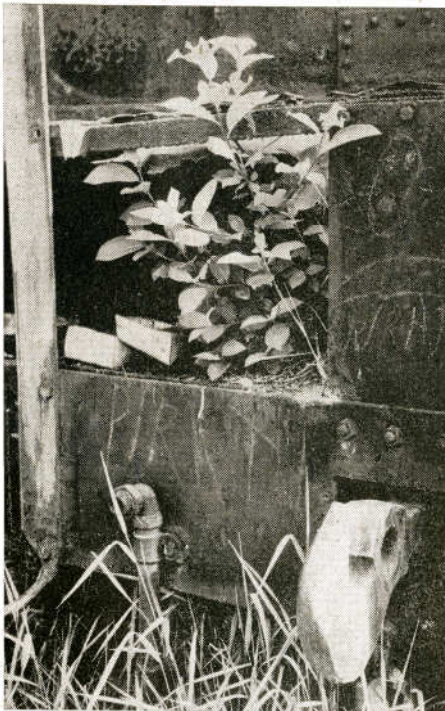
V žádném jiném dopise se tolikrát nesetkáváme se jménem Ježíše Krista. Jestliže je církev „v Kristu“, pak členové mohou mít rozdílné názory, ale nemohou vznikat nestoudné hádky mezi jednotlivými skupinami. Pavel by nesouhlasil s Augustinem, který prohlásil: „Ve věcech podstatných jednota; ve věcech nepodstatných svoboda; ale ve všem láska.“ Proto připomíná Korintským křesťanům i nám, že Kristus není rozdělen a že za nás nebyl ukřižován jen nějaký lidský vůdce.

V Korintském sboru se projevovala řada sexuálních problémů. Pavel je řešil slovy: „Jídlo je pro žaludek a žaludek pro jídlo; Bůh však jednou učiní konec obojímu. Tělo však není pro smilstvo, nýbrž pro Pána, a Pán pro tělo. Nevíte, že vaše těla jsou údy Kristovými? Mám tedy z údu Kristových učinit údy nevěstky? Rozhodně ne! Což nevíte, že kdo se oddá nevěstce, je s ní jedno tělo? Je přece řečeno, budou ti dva jedno tělo. Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jejíž máte od Boha? Nepatříte sami sobě. Bylo za vás zaplacené výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha“ (1 Kor 6,13.15.16.19.20).

Při čtení tohoto dopisu máme pochopit zásadu, že praktické problémy můžeme řešit pouze ve světle neměnných zásad. Například, když pojednává o mluvení jazyky, připomíná Ježíšova slova, že Bůh není Bohem nepořádku, ale pořádku, a že co církev nebuduje, to ji boří. Tvrdí, že on osobně by raději řekl pět slov, kterým by jiní porozuměli a která by jim prospěla, než deset tisíc slov v jazyce, kterému nerozumí nikdo nebo jen někdo.

Nejkrásnější literární skvost celého Pavlova díla vyšel právě z jednoho takového „jazykového“ sporu. Pavel upozorňuje své čtenáře na dary Ducha, z nichž dar jazyků je posled-

ní, připomíná, že všichni nemají stejné dary, a píše: „Usilujte o vyšší dary! A ukážu vám ještě mnohem vzácnější cestu: Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon... Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá

radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá“ (1 Kor 12,31 — 13,1.4-8).

Pavel není mystik, ale praktik. Závěr výzvy Korintánům nemá jen opravit nesprávné učení o vzkříšení, ale používá toto důležité téma, aby věřící pobídl k důslednému a vytrvalému úsilí o svatost. Povšimněme si jeho

důsledné logiky a moudrosti:

„Když se tedy zvěstuje o Kristu, že byl vzkříšen, jak mohou někteří mezi vámi říkat, že není zmrtvýchvstání? Není-li zmrtvýchvstání, pak nebyl vzkříšen ani Kristus. A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra. Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších, a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí!“ (1 Kor 15,12-14.17-19).

Pavel popírá, že by zpráva o zmrtvýchvstání Krista byla podvod. Připomíná skutečnost, že nejméně 500 tehdy žijících lidí vidělo vzkříšeného Krista (v. 6). Velký význam má i skutečnost, že Pavel často hovoří o soudu, druhém příchodu Pána a vzkříšení, ale nikde se nezmiňuje, že by po smrti měl život pokračovat v nějaké duchovní formě. Pokud by takový život byl možný, pak by tři výše zmíněné křesťanské pravdy byly zcela zbytečné. Pavlovou naději není smrt, ale příchod Ježíše Krista a vzkříšení. Proto píše:

„Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, náraz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjelnosti a my živí proměněni. Pomíjelné tělo musí totiž obléci nepomíjelnost a smrtelné nesmrtelnost. A když pomíjelné obleče nepomíjelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: Smrt je pohlcena, Bůh zvítězil! Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1 Kor 15,51-55).

V Pavlových epištolách rychle přechází triumfální oslava vítězství v Kristu do praktického závěru, který by se měl stát i naším závěrem: „A tak, moji milovaní bratři, buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná“ (1 Kor 15,58).

-dr-

POZVÁNÍ

Každý člověk se rád těší na zajímavou nebo radostnou událost. Ostatně čím by byl život bez radosti, bez očekávání, bez toho, že bychom něco vyhlíželi nebo se na něco těšili. Těšíme se, až dosáhneme určitých úspěchů, životních met, těšíme se na zajímavá setkání, slibné události. Pozvání na jedinečnou akci nebo zvláštní setkání je pro vět-

šinu lidí vždy velmi radostná událost.

Před lety jsem přijal zvláštní pozvání a vyslechl zajímavou přednášku o křesťanství. Přednášející promítal světelné obrazy, z nichž jeden mi utkvěl v paměti dodnes: muž vznešeného vzhledu v bílém šatu vítal velký zástup šťastných a usměvavých lidí. Doprovodný text jsem si nezapamatoval.

S rostoucím poznáním Písma se prohloubila a upevnila i moje víra. Při studiu Božího slova jsem objevil na jedné stránce jedinečné pozvání. Mnohokrát jsem to místo četl, než jsem je pochopil. Ta slova

vlastně patřila k obrazu, který jsem zahlédl před lety na přednášce. Rozhodl jsem se, že přijmu jakékoli podmínky, abych také patřil mezi ty radostné lidi. Pochopil jsem, že je to jediná příležitost, jak získat perspektivu budoucnosti. Mnoho věcí v životě se mi nepodařilo, mnohé jsem podcenil, mnohé jsem si nechal ujít. Ale věřte mi, tentokrát nechci přijít pozdě. I já chci slyšet z úst Pána Ježíše to nejkrásnější pozvání: „Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je pro vás připraveno od stvoření světa“ (Mat 25,34).

K. MÜLLER

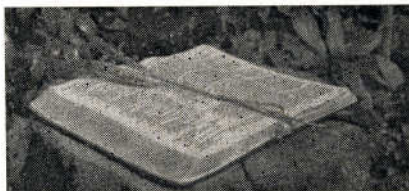
prvních dvanácti křesťanů

PŘÍTEL ONDŘEJ

mo pokračuje slovy: „Viděli, kde bydlí a zůstali u něho ten den.“ Bylo kolem čtyř hodin odpoledne. Den měl záhy skončit, ale pro Ondřeje začínal nový den. V následujícím rozhovoru s Mistrem poznal, že tento muž, zvaný Ježíš z Nazareta, je opravdu Beránek Boží, zaslíbený Mesiáš, Spasitel světa. To jej naplnilo úžasnou radostí. Pro Jana a pro Ondřeje se tento den stal výchozím bodem pro hlubší duchovní zkušenosti. Kdyby zaujali postoj jako kněží a přední muži Izraele, nebyli by se z nich stali posluchači Pána Ježíše. Byli by k němu přišli jako kritikové, aby soudili jeho slova. Ondřej a Jan však uposlechli výzvy Ducha svatého v kázání Jana Křtitele a nyní mohli také poznat hlas nebeského Učitele.

Bez váhání spěchá Ondřej ke svému bratru Šimonovi: „Nalezli jsme Mesiáše,“ radostně oznamuje bratrovi a vede jej k Ježíši. Tento příběh z Janova evangelia ukazuje Ondřeje jako prvního učedníka, který přivádí dalšího učedníka ke Kristu. Díky tiché a nenápadné práci tohoto velkého apoštola byla křesťanská církev velmi obohacena hned ve svých začátcích. Mnozí lidé se hlásí ke křesťanství, ale nesnaží se osobně přivést jediného člověka ke Spasiteli. Ondřej rozhodně nepatří do této skupiny lidí.

„Potom odešel Ježíš na druhý břeh Tiberiadského jezera v Galileji. Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi:

„Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ ... Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo“ (Jan 6,1-7). Matouš poznamenává ve svém evangeliu: „Když nastal večer, přistoupili k němu učedníci a řekli: „Toto místo je pusté a

je už pozdní hodina. Propustť zástupy, ať si jdou do vesnic koupit jídlo“ (Mat 14,15).

A právě v tento okamžik vystupuje na scénu Ondřej: „Řekne mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra: «Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!»“ (Jan 6,9) Ondřej si uvědomuje, že tento chlapec se svou svačinou může pomoci celému zástupu, který čítal tisíce osob; proto jej přivádí k tomu, který může všechno učinit. Chlapec díky své malé zásobě jídla dává Mistrovi příležitost, aby učinil velký div a aby učil hlubokým pravdám.

Pán Ježíš přikázal zástupu, aby se posadil. Nasýtili se slovem života a nyní je Pán Ježíš chtěl nasýtit chlebem. Tento zázrak chce na prvními místě ukázat, že člověk je po celý život cele závislý na svém Stvořiteli. Kristus neučinil nikdy zázrak, který by nebyl potřebný. Prostý pokrm přijatý z rukou učedníků je zdrojem jedinečného poučení. Ryby a ječné chleby tvořily všední pokrm rybářů. Kristus mohl lidu předložit bohatou tabuli, avšak jídlo připravené jen pro ukojení chuti by jim neposkytlo poučení. A lidé se ještě nikdy netěšili z přepychových hodů přichystaných k ukojení zvrácených chutí tak, jak se tito lidé těšili z odpočinku a z prosté stravy, kterou jim Kristus poskytl daleko od lidských příbytků.

Další příhoda, kde se opět v potřebnou chvíli objevuje postava Ondřeje, je zapsána ve dvanácté kapitole Janova evangelia.

Při příležitosti velikonočních svátků se někteří Řekové odebrali do Jeruzaléma. Během svého pobytu slyšeli stále o zázracích a podivuhodných naukách galilejského učitele. Obraceli se na Filipa se slovy: „Pane, rádi bychom viděli Ježíše.“ Filip v tuto chvíli nechává působit přátelského Ondřeje a spolu pak přivádějí Řeky k Pánu Ježíši.

Evangelizační zájem se u Ondřeje projevuje při každé příležitosti, vždyť vyvěrá z hluboké lásky. Ondřej přivádí lidi ke Kristu, protože je sám přítelem Ježíše. Vede jiné ke Spasiteli, který promění jejich život. I při této příležitosti poskytuje Pán Ježíš důležitá naučení. V těchto cizincích viděl příslib bohaté sklizně, až padne

Ondřej a jeho přítel stojí u břehu Jordánu blízko svého učitele Jana Křtitele. Ten právě pronáší nejvýznamnější a nejpozvedlivější slova, jaká může slyšet hříšný člověk: „Hle, Beránek Boží!“ (Jan 1,36-43).

Ondřej, podobně jako jiní, se obrátil pod vlivem kázání Jana Křtitele a nechal se pokřtít. Slova o Božím Beránku jej pohnula k tomu, aby šel za novým učitelem. Ježíš dovoluje, aby jej Ondřej a jeho přítel následovali. Spasitelovo srdce je plné radosti. Vždyt tito dva budou ve skutečnosti tvořit první plody jeho kazatelské služby, jádro jeho rodící se církve.

Ježíš se na ně obrací s otázkou: „Co hledáte?“ Jeho slova se nezdají být zvláště přitažlivá. Zdá se, jakoby dost neoceňoval jejich přítomnost. Oni, trochu překvapení, odpovídají otázkou: „Rabbi, kde bydlíš?“ Prostými slovy vyjadřují svou nejhlubší touhu. Krátký rozhovor po cestě jim nemůže poskytnout to, po čem touží jejich srdce; posadit se u jeho nohou a naslouchat jeho hlasu.

Ježíš jim řekl: „Pojďte a vizte!“ Pís-

zed' dělíci židy a pohany a všechny národy a lidé mluvící různými jazyky uslyší poselství spásy. Tuto naději vyjadřují slova: „Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka.“

Podíváme-li se na seznam dvanácti apoštolů v Novém zákoně, zjistíme, že evangelisté jmenují Petra, Ondřeje, Jakuba a Jana mezi prvními, ale Ondřej je mezi nimi vždy nějak stranou. Je o něm zmínka spíše proto, že je bratrem Petra. Přesto se však nezdá, že by si Ondřej stěžoval na to, že je ponecháván na okraji.

Ondřej zná svá omezení i své možnosti. Umí milovat, umí být k dispozici svým přátelům, a to mu stačí. Ve skutečnosti v biblických záznamech není o něm nikdy zmínka osamoceně; je vždycky ve společenství druhých. Hledá druhé, druzí hledají jej. Lidé, kteří milují, nejsou nikdy sami.

O jeho životě po letnicích se může říci málo, co by obstálo před přísnou historickou kritikou. Podle tradičního podání pracoval v Bitynii, v Patrasu, v Achaji a v Řecku, kde zemřel asi kolem r. 60 po Kr. Vždy se o něm mluví jako o dobrém muži plném lásky. Podle apokryfů zemřel na kříži.

Na stránkách bible vidíme obraz Ondřeje, člověka, který si je vědom toho, že sám nemůže změnit lidi; zároveň si je však jist tím, že Ježíš chce a dovede proměnit lidská srdce. Proto mohl také mnoho lidí přivést ke Kristu.

V den vzkříšení Ondřej bude moci říci mnohým, kteří zesnuli v blahoslavené naději na Kristův příchod prostřednictvím jeho služby: „Příteli, pojd', chci ti ukázat svého přítele Ježíše!“ Jaká radost to bude pro vykoupené, až vstoupí do nebeských síní a půjdou do Boží přítomnosti ruku v ruce s přítelem Ondřejem!

MILOSLAV ŠUSTEK

SÍLA přímluvných MODLITEB

Jsem prostřední ze tří synů věřící matky, která v roce 1917 přijala Boží pravdu. Jako každá věřící matka se vroucně modlila a toužila po tom, aby její synové poznali Pána Ježíše.

Avšak léta běžela bez jakékoli změny. Jenom moje manželka a manželka nejmladšího bratra uvěřily a přijaly Boží pravdu. Po padesáti letech matčiných modliteb uvěřil i nejmladší bratr. Nejstarší zemřel „bez Boha“, já jsem zůstal lhostejný a nepřístupný.

Ačkoliv bydlíme naproti modlitebně, moje noha tam nikdy nevzkročila. Uši byly hluché na všechna zvaní manželky a ostatních členů sboru. Vždy jsem nenáviděl pátek. To se u nás uklízelo, vařilo a konaly přípravy na sobotu. Velmi mne to zlobilo. Nějakou shodou okolností se mi každá nepříjemnost, každé neštěstí přihodilo vždy v pátek. Nevěřil jsem na žádné „Boží vedení“, jak tomu věřící lidé říkají. Potkalo-li mne nějaké zlo, tak to bylo jednoduše neštěstí. Když jsem z toho dobře vyvázl, pak to bylo životní štěstí — osud.

Po zabrání našeho území Němci jsme byli připojeni k Říši a v roce 1943 mne povolali k vojenské službě a odeslali do francouzského Bordeaux k námořnictvu. Jedné noci vyplulo devět lodí na moře hledat miny. Napadla nás však nepřátelská letadla. Osm lodí šlo ke dnu, devátá, na které jsem sloužil, byla z jedné strany zasažena a začala se nebezpečně naklánět. Dostali jsme příkaz skákat do moře. Noc byla velmi tmavá. Hukot vln a letadel naháněl hrůzu. Už si nevzpomínám, zda mne někdo strčil nebo jsem skočil sám. Spadl jsem do moře z výšky asi 30 metrů. Všichni jsme měli záchranné vesty. Ve vlnách jsme se tři chytili a drželi se až do rozednění, pak nás našla malá záchranná loď. Z 380 členů posádky se zachránilo jen 18 námořníků. Byl jsem mezi nimi. Jasně jsem si tehdy uvědomoval, že jsem měl obrovské „štěstí“. Nevzpomněl jsem si na to, že by se někdo za mne mohl modlit.

Po určité době mě přeložili k pěchotě. Často jsme se přesouvali z místa na místo. Jednou jsem byl přidělen k vojenskému autu s dělem na konci kolony. Během krátkého od-

počinku za mnou přišel velmi mladický voják a prosil mne, abychom si vyměnili místo, abych já pochodoval místo něj a on aby se mohl chvíli vézt. Nebylo to dovoleno, ale když mi ukázal do krve rozedrané nohy, vyhověl jsem mu. Dalšího dne naše pěší jednotka dostihla kolonu aut. Pozorovali jsme hrůznou scénu. Celá kolona byla rozstřílena. Nikdo to nepřežil. Našel jsem trosky auta, u kterého jsem měl sloužit. Našel jsem i mrtvolu chlapce, který seděl na mém místě. Opět mi hlavou prolétla myšlenka: „Zase jsem měl štěstí, zemřel místo mne.“ Když válka skončila, říkal jsem si, že mám štěstí, když se vracím domů zdrav.

Moje matka se dožila 90 let. Celých 60 let se za mne vytrvale modlila, aniž se cokoli změnilo. I když maminka zemřela, zůstala moje manželka a její modlitby.

Jednou jsem spadl z třešně a zlomil si nohu. Bylo to samozřejmě v pátek. O rok později, opět v pátek, mě pokousal můj vlastní pes. Loni přišla na naši rodinu pohroma. Manželka vážně onemocněla a musela se podrobit operaci. Týden na to jsem jel na motocyklu, narazilo do mne auto (samozřejmě v pátek), ale opět jsem měl štěstí, nic vážného se mi nestalo. Po několikadenním pobytu v nemocnici jsem se vrátil do prázdného bytu. Chodil jsem z pokoje do pokoje a pociťoval zvláštní neklid — velmi jemně, ale naléhavě.

Tehdy se na manželčino zdraví přišla zeptat naše bývalá sousedka. Když jsem ji vyprovázal před dům, řekla mi: „A ty, až se ti žena vrátí, už na nic nečekej,“ ukázala na modlitebnu a dodala: „Chod tam s ní, tam je tvoje místo.“ Jako kdyby mě někdo udeřil. Takové rady mi dává žena, která není členkou církve a sama modlitebnu nenavštěvuje? Když jsem chodil, musel jsem na to stále myslet. Dnes už vím, že to bylo působení Ducha svatého. Moje srdce začalo pomalu roztávat. Po nějaké době jsem vystoupil z autobusu se svým sousedem, starším sboru. Když jsme přicházeli k modlitebně, ani nevím proč, řekl jsem: „Až se manželka vrátí z nemocnice a začne chodit do sboru, byla by tam i pro mne nějaká židle?“ Odpověděl mi: „Ta žid-

le už celá léta na vás čeká. Modlitby vaší matky a manželky byly vyslyšeny.“ Nic víc neřekl a odešel.

Když se manželka vrátila z nemocnice, podle daného slibu jsem jí od první soboty, co šla do shromáždění, doprovázel. Seznámil jsem se s bib-

lickou pravdou a záhy na to jsem byl pokřtěn a přijat do církve. Dnes jsem neskonale vděčný Pánu Bohu za milost, které se mi dostalo, vždyť mě po celá desetiletí chránil a působil na mé odmítavé srdce. Dnes teprve vím, že to, co jsem prožil, nebylo jen

štěstí nebo náhoda, ale Boží ochrana a vedení, abych nezhynul navěky. Velmi se těším na setkání se svou matkou na nové zemi. Lituji jen jednoho, že jsem tak dlouho odmítal, váhal a marnil život „bez Boha na světě“.

R. M.

pro nejmenší čtenáře

DĚDICTVÍ

Víte, co je to dědictví a kdo je to dědic? Je to člověk, který dostane majetek někoho jiného. Rodiče obvykle přenechávají v závěti všechny své věci dětem. Po jejich smrti se děti stanou dědici celého majetku. Mnozí lidé přemýšlejí, co všechno jednou zdědí. Někdy se sourozenci o dědictví hádají.

V jednom starém příběhu se vypráví o otci, který měl tři syny a velké bohatství. Každému synovi odkázal něco drahocenného. Ale panství chtěl svěřit jen jednomu z nich. Rozhodl, že to dostane ten, kdo za tři peníze koupí něco, čím zaplní největší místnost v domě. Synové vzali po třech penězích a rozešli se. První se vrátil nejstarší. Vyprávěl, že byl na trhu. Chodil od jednoho prodáváče ke druhému a přemýšlel, co nakoupit za tak málo peněz, aby to naplnilo místnost. Najednou pocítil hlad. Za jeden peníz si koupil jídlo, za druhý pití. Po obědě dostal nápad. Koupil velkou otep slámy. „A nyní, otče, tuto slámu rozvěším po místnosti tak, že jí bude všude plno.“ Otec zamyšleně odpověděl: „Zajímavě jsi to vyřešil. Uvidíme, co vymysleli tvoji bratři.“ Za chvíli se vrátil prostřední syn. Nesl velký pytel. Vyprávěl otci, jak hledal a sháněl, co koupit za tři peníze, až dostal veliký hlad. Za jeden peníz se najedl, za druhý koupil pytel a za třetí to, čím naplní celou místnost. Rozvázal pytel a vysypal z něho pápěří. Začal foukat, až se pápěří naplnila celá místnost. Otec mu řekl: „Synu, splnil jsi svůj úkol podobně, jako tvůj starší bratr. Místnost je plná drobných

přek. Uvidíme, s čím přijde váš nejmladší bratr.“ Nejmladší syn přišel až k večeru. V očích měl strach, omlouval se, že nechal na sebe tak dlouho čekat. Vyprávěl, že byl ve městě a chodil a přemýšlel, čím naplnit místnost. Potkal dítě, které plakalo hlady. Bylo mu ho líto a tak mu koupil za první peníz chléb. Dítě se najedlo a přestalo plakat. Pak šel kolem kostela. Nedalo mu to a vstoupil dovnitř. Na stole uviděl pokladničku s nápisem „Ochotného dárce miluje Bůh.“ Vhodil do ní svůj druhý peníz. V tom si uvědomil, že už mu zbývá jediný peníz. Vyšel z kostela a uviděl na ulici muže prodávajícího svíčky. „Za poslední peníz jsem jednu koupil, otče, tady je.“ Nejmladší syn vy-

táhl z kapsy svíčku a zapálil ji. Celou místnost zaplavilo světlo. Osvítilo i vzdálenější kouty. Všichni se podivili jeho moudrosti. Synu, ty budeš mým dědicem. Tvoji dva bratři mysleli nejprve na svůj žaludek a přinesli domů slámu a pápěří. Ale ty jsi nasytil hladového, ochotně jsi dal dar Bohu a přinesl jsi domů svíci, která svým světlem naplnila celou místnost. Ty si zasloužíš dědictví.“

Chlapci a děvčata, v příběhu je několik poučení i pro vás. Našli jste je? Předně i vy se můžete stát dědici! V bibli je psáno: „Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna... aby nás vykoupil... tak, abychom byli přijati za syny. A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z mocí Boží i dědic“ [Gal 4,4-7]. Znáte hodnotu svého dědictví? Stojí vůbec zato? Stojí! Posuďte sami. Pán Ježíš řekl: „V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já“ [Jan 14, 2.3]. Pán Ježíš nabízí toto dědictví každému, kdo mu důvěřuje a přijímá ho jako svého Spasitele. Dědictví získá každý, kdo naplní svůj život světlem Ježíše Krista. A to je další poučení z našeho příběhu. Lidé naplňují svůj život různými užitečnými, ale i neužitečnými zájmy a věcmi. Chtějí získávat co nejvíce jen pro sebe. Bible nás však učí, abychom mysleli na druhé právě tak jako na sebe. Pán nás nebude soudit za to, co jsme všechno o něm věděli a řekli, ale podle toho, jak jsme komu posloužili a kolik světla jsme přinesli. Pán Ježíš řekl: „Vy jste světlo světa... Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ [Mat 5, 14.16].

Prozařte svůj život laskavými činy. Najděte si příležitost pomáhat starým a nemocným lidem. Chovejte se a mluve slušně, nezapomeňte vždy za všechno poděkovat a plňte včas všechny úkoly. Přinesete tím do svého života a také do života jiných lidí světlo a získáte věčné dědictví.

M. D.

Dva tisíce sedm set let stál v někdejším hlavním městě moábského království v Dibonu (dnes Dibánu) památník krále Mésy. Památník z černého čediče je vysoký 113 cm a široký 70 cm. Třicet čtyři řádků textu zapsaného starokanaánským písmem vypráví o činech moábského krále Mésy, jak jeho jméno přepsali kraličtí. Nutno připomenout, že pomník stál v Dibonu celá dvě tisíciletí zřejmě zapomenut. Nikdo mu nevěnoval pozornost, nikdo se nestaral o to, co je na něm napsáno.

Teprve s rozvojem archeologie v minulém století nastala změna. Roku 1868 pracoval v Jeruzalémě berlínský profesor Petermann. Na zvláštní kámen v Dibánu jej upozornil německý misionář Klein, který bydlel v Palestině již déle a kraj lépe znal. Petermann začal ve spolupráci s berlínskými muzei podnikat kroky, aby památník získal.

O nálezu se dověděl také úředník francouzského konzulátu v Jeruzalémě, znamenitý archeolog Ch. Clermont — Ganneau. Pochopil význam nálezů a začal vyjednávat přímo s beduíny v Dibánu. Dříve než jednání dospěla k nějakému závěru, jakoby tušil nejhorší, pořídil papírový obtisk celého památníku. Zanedlouho nato beduíni kámen rozžhavili v ohni a polili studenou vodou, takže se rozpadl na mnoho kusů. Proč? Podle jedněch chtěli vytěžit co nejvíce ze zájmu evropských kupců tím, že kámen rozprodají po kouscích.

Podle jiných to udělali ze zlosti, že Petermann nepřistoupil na vysokou cenu, kterou požadovali. Třetí verze tvrdí, že to udělali proto, aby kámen znehodnotili. Ze zájmu kupců odvodili, že v kamenu je ukryta nějaká magická moc, kterou by prodejem ztratili. Právě pohnutky beduínů se zřejmě již nikdy nedovíme. Pravdou však zůstává, že kámen rozdrobili na kousky. Clermont-Ganneau nakonec odkoupil alespoň jednotlivé kusy. Podle obtisku se pak pomník podařilo znovu sestavit. Dnes je vystaven v pařížském Louvru.

Rozluštit písmo a přečíst text nedalo mnoho práce, protože odborníci znali tento typ písma již z jiných písemností. Jedná se o starokanaánské, neboli fénické písmo, které používali také Izraelci před babylónským zajetím. Jazyk nápisu se velmi blíží biblické hebrejštině. Dalo by se říci, že jde v podstatě o nářečí stejného jazyka. Možné výslovnostní rozdíly nelze ze zapsaného textu bezpečně odvodit. Odborníci došli k závěru, že pomník pochází z 9. stol. př. Kr. a že pisatel král Mésa je totožný s moábským králem Mésou, o němž se zmiňuje bible v 2 Král 3. kap.

Nápis na pomníku v překladu zní:

„Já jsem Mésa, syn Kemoš-Melecha (?) král moábský, z Dibonu. Můj otec kraloval nad Moábem 30 let a já jsem se stal králem po svém otci. I zřídil jsem tuto výsost Kemošovi v Korchah (...) Protože mne zachránil, neboť mne vysvobodil ode všech králů a dal mi vítězství nad všemi mými protivníky. Omri kraloval nad Izraelem a pokořoval Moáb po mnohé dny, neboť se Kemoš rozhněval na svou zemi. A následoval jej jeho syn a on také řekl: Pokořím Moáb. Po mnoho dní tak hovořil (?) Ale já jsem zvítězil nad ním a nad jeho domem. A Izrael byl vyhuben navěky. Omri uchvátil celou zemi od Medeby a (Izrael) tam bydlel za jeho dnů a polovinu dnů jeho syna, po čtyřicet let. Tu navrátil ji Kemoš (Moábu) v mých dnech, i vystavěl jsem Baal-Meon a zřídil jsem tam nádrž (?). A vystavěl jsem Kiriaton. Muži Gádští bydleli v zemi Atarot od starodávna a král Izraele pro ně vystavěl Atarot. Já jsem však bojoval proti městu a zmocnil jsem se ho. A povraždil jsem všechny lid z města, (aby) se pokochal Kemoš i Moáb. A přivlekl jsem odtud Orela, jeho velitele (?) a přivlekl jsem ho před Kemoše do Keriot a osadil jsem tam muže ze Šaran a muže z Macharat a řekl mi Kemoš: Jdi a vezmi Izraeli Nebo. A šel jsem v noci a bojoval proti němu od rozbřesku až do poledne. A zmocnil jsem se ho a povraždil jsem je všechny, sedm tisíc mužů a (...) žen a (...) otrokyň, neboť jsem je (Nebo) oddal klatbou Ištar-Kemošovi a vzal jsem odtamtud nádoby (?) JHVH (Hospodinovy) a přivlekl jsem je před Kemoše. Ale Izraelský král (znovu?)

vybudoval Jahas a bydlil v něm, pokud válčil proti mně, avšak zahnal jej Kemoš přede mnou. I vzal jsem Moábu 200 mužů, všechny vybrané (bohatýry?) a vedl je proti Jahasu a zmocnil se ho, abych (je) připojil k Dibonu. Já jsem vystavěl Korchah, zeď kolem hájů (?) a citadely (?), a já jsem vystavěl jeho brány a já jsem vystavěl jeho věže a já jsem vystavěl palác a zřídil obě nádrže (na vodu) uprostřed města. Nebylo nádrže uprostřed města v Korchah, i promluvil jsem ke všemu lidu: Udělejte si každý studnu ve svém domě. A vyhloubil jsem příkopy v Korchah izraelskými zajatci. Já jsem vystavěl Aroer a já jsem udělal silnici při Arnonu a já jsem vystavěl dům výsosti, neboť byl zbořen. A vystavěl jsem Beser, neboť bylo v sutinách (...) padesát mužů v Dibonu, neboť celý Dibon (nad?) poslušen. A já jsem kraloval (nad?) sto městy, která jsem připojil k zemi. A já jsem vystavěl (...) Medebu a Bet-Diblaton (...) a dal jsem tam (pastýře? ...) brav země. A v Chaurononu bydlili (...), ale Kemoš mi řekl: Sestup k boji proti Chaurononu. I sestoupil jsem (...) a dobyl jsem je?) a Kemoš za mých dnů (... tam přehýlal? ...) a já (...?)

Závorkami jsou označena slova vložená překladatelem pro lepší srozumitelnost nebo místa, kde je text nesrozumitelný či narušený.

Často se stává, že archeologický objev v mnohém osvětlí a doplní biblickou zprávu, ale současně vyvolává problémy a otázky, na které nenacházíme vždy jednoznačnou odpověď. Tak je tomu i s nápisem na moábském kameni nebo jak se mu také říká na „stěle krále Mésy“. Text na kameni sice vzpomíná povstání Moabitů, avšak mlčí o tom, že by vojska Hebreů a Edomitů podnikla nějaké trestné tažení proti Moábu, o kterém se zmiňuje bible ve 2 Král 31. kap. Naproti tomu zase bible nepíše nic o vítězství krále Mésy nad Izraelem a o pokořujícím jednání vítězů s obyvateli dobytých území, jak to popisuje památník krále Mésy.

Bibličtí historikové nemají jistotu, zda se události, které popisuje moábský kámen, staly před válečným tažením, o kterém se píše v bibli, nebo až po něm. Mám za to, že kámen popisuje události, které se staly až po tomto tažení spojených armád proti Moabitům a že je připomínkou všech hrdinských činů krále Mésy, které nechal zapsat až v závěru své vlády.

Moábský kámen nejdříve popisuje, jak izraelský král Omri (kraličtí přepisují Amri) porobil Moabity, protože se prý moábský bůh Kemoš rozhněval na svou zemi. Po čtyřicetileté porobě — jak tvrdí nápis na pomníku — král Mésa prosadil svou nezávislost a přestal Izraeli platit roční poplatek sto tisíc beranů a sto tisíc skopců i s vlnou (2 Král 3,4).

Problematická je výpověď krále

Mésy, že izraelský útisk trval čtyřicet let, napřed za Omriho a nakonec za jeho syna. Termínem syn může být označen jakýkoli potomek, tedy i vnuk. Král Omri, zakladatel dynastie, vládl v letech 885 — 874 př. Kr. Jeho syn Achab panoval v letech 874 — 853 př. Kr. Byl to předně schopný diplomat, který se snažil žít se všemi sousedy v míru. Podařilo se mu zlepšit vztahy i k bratrskému Judskému království na jihu. V bibli se můžeme dočíst, že Achabova dcera Atalia se provdala za judského korunního prince, syna slavného krále Jozafata. Není divu, že Jozafat podporoval své izraelské příbuzné i v polním tažení proti Moábu. Po Achabovi nastoupil na izraelský trůn jeho syn Joram, vládl v letech 853 až 841 př. Kr. Za jeho vlády došlo k trestní výpravě proti Moábu, kterou popisuje 2 Král 3. kap. a již se zúčastnila také vojska Judy a Edomu.

Z assyrských pramenů víme, že Achab v roce 853 př. Kr. táhl do bitvy s armádou, která čítala na deset tisíc pěšího vojska a tisíc válečných vozů. Předpokládáme-li, že Judea, menší a slabší stát než Izrael, dala k dispozici jen polovičku takové armády a Edom nejméně dva tisíce vojáků, pak mohly mít spojené armády snadno na 20 000 bojovníků. Přirozeně, že z toho vznikly určité problémy, jako např. zásobování tak obrovské armády na poušti. Izraelský král navrhl, aby zaútočili na Moabity z jihu, a ne ze severu (v. 8). Na severu tvořila hranici mezi Izraelem a Moábem 5 km dlouhá a 700 m hluboká rokle, kterou protékala řeka Arnon. Tato mohutná rozsedlina, které se dnes říká „Velký kaňon Blízkého východu“, vytvářela velmi vhodnou přirozenou hranici mezi oběma zeměmi. Spojeným armádám se zdálo příliš riskantní chtít dobýt a překročit tak mohutnou překážku, a proto se rozhodly napadnout Moáb od jihu. Musely přitom projít vyprahlou, odstrašující pustinou.

Velitelé vojsk pravděpodobně podcenili tyto těžkosti a po sedmidením pochodu zůstaly armády bez vody. Zůstaly vězet někde na jih od Mrtvého moře a v blízkosti moábských hranic. Prorok Elizeus, který se zúčastnil polního tažení, prorokoval, že suché koryto potoka na úpatí hory se přes noc naplní vodou — bez toho, že by se změnil vítr nebo že by pršelo (v. 16.17). Příštího rána skutečně proudy vod, které přicházely z edomských hor, naplnily údolí životodárnou vodou (v. 20).

Přestože údolí v tomto kraji bývají náhle zaplavena neočekávaným přivalem vod, můžeme považovat příběh, o kterém píše bible ve v. 16. a 17. za zázrak. Přišel v přepověděnou dobu a zachránil armády před zánikem. V zimním období zaplavují horké kopce blízkých hor prudké lijáky. Voda, kterou do sebe nevsaje vegetace ani půda, prudce stéká jako přívál

do vyschlých údolí a strhává s sebou vše, co se jí dostane do cesty, mnohdy i stanové tábory beduinů. Před několika lety se tak utopila skupina belgických turistů, které přívál vody zaskočil v roklí.

Druhý přírodní jev, o kterém se zmiňuje bible, je červené zbarvení takové nenadálé záplavy. Na některých územích v Edomu se vyskytují pískovcové skály sytě červené barvy. Proudění vody při záplavách berou s sebou velké množství zvětřelého písku, který barví vodu do červená, takže vypadá jako krev.

Byla to právě tato červená barva, která zmátla Moabity. Domnívali se, že spojené armády se mezi sebou pobily v bratrovražedném boji (v. 21 až 23). V domněnku, že vítězství nad zeslabeným nepřítelem bude snadné, ukvapeně napadli nepřátelské vojsko. Byli však poraženi a pak pronásledováni (v. 24).

Bez většího odporu se podařilo spojeným armádám obsadit celý Moáb. Ale hlavní město Kir-chareset (dnešní Kerak), do kterého se obránci uchýlili, náporu nepřátel odolalo (v. 25). Toto město leží na skalnaté náhorní plošině a je obklopeno hlubokými údolími. Ve starověku se dalo lehce ubránit. Křížáci ho ve středověku proměnili v nejsilnější pevnost Blízkého východu. Ještě i dnes každého turistu uchvátí strategická poloha města.

Spojené armády doufaly, že dobudou město Kir-chareset obléháním. Napadnout město přímým útokem se jim zdálo buď velmi riskantní nebo dokonce nemožné. Když se po delším obléhání situace v městě stávala neudržitelná, ať pro nedostatek

vody nebo potravy, pokusil se král Mésa se 700 vojáky prorazit linií obléhajících. Volil místo, kde byli Edomité a které se mu zdálo nejslabší. Jeho pokus o proražení ztroskotál a Moabité byli odraženi.

V největším zoufalství přinesl Mésa na hradbách města, před zraky spojených armád, lidskou oběť. Biblický text není v tomto místě (2 Král 3,27) zcela jasný. Zatímco se starší vykladači domnívali, že Mésa obětoval svého vlastního syna — následníka trůnu, aby tak získal pomoc od svého boha Kemoše, má mnoho dnešních vykladačů za to (jak to naznačuje i kralický překlad), že obětoval nikoli „svého“ syna, ale „jeho“ syna, tzn. syna edomského krále, kterého zřejmě zabil v předcházejícím boji. To by také vysvětlovalo určité důrazy předcházejícího verše a závěr celého příběhu. V táboře obléhatelů nastalo zděšení. Když Edomité viděli, jak moábský král obětuje na hradbách korunního prince a následníka edomského trůnu, zřejmě rozhořčení tím, že izraelité, hlavní část vojska, tomuto zločinu nezabránili, z bojiště odešli. Koalice se rozpadla a Moáb získal na další dvě staletí samostatnost. Na stejnou událost zřejmě naráží pozdější prorok Amos: „Toto praví Hospodin: Pro trojí zločin Moábu ba pro čtvrtý toto neodvolám: protože na vápno spálili kosti edomského krále...“ (Amos 2,1).

Ačkoli moábský kámen neboli stěla krále Mésy přímo nepopisuje stejnou událost jako bible, dokresluje historické pozadí biblických zpráv, svědčí o pravdivosti biblických dějinných údajů a dokládá historičnost některých biblických postav.

ZNOVUZROZENÍ

Četla jsem v bibli, jak Pán Ježíš řekl jednomu člověku: „Pojď za mnou.“ Ten člověk všeho nechal a opravdu za Pánem šel. Stal se jeho učedníkem. Uvědomila jsem si, že Pán Ježíš volá lidi i dnes. Pochopila jsem, že to „pojď za mnou“ platí i pro mne, že i ze mne Pán chce mít nového člověka. Jak se ale takový „nový“ člověk projevuje v praktickém životě?

Snažila jsem se to dělat tak, jak jsem to pochopila z bible. Ráno jsem vstala o něco dříve, abych si mohla pohovořit s Pánem Ježíšem. Vždyť musím připravit program na celý den s ním a chtěla jsem mu také už předem poděkovat za to, že bude se mnou.

Pak přišly denní povinnosti. Učila jsem se je dělat poctivě. Stále jsem myslela na to, abych byla užitečná. Když se mi podařilo udělat druhým

něco dobrého, byla jsem ráda, že lidé kolem mne jsou šťastní. Někdy se setkávám s lidmi přepracovanými, zamračenými a nevrlymi. Ale nemohu se na ně zlobit. Klid mého přítele Ježíše mi to nedovoluje. Teď vím, že je stále se mnou.

Ani mně nejde všechno hladce. Někdy přijdou i těžkosti. Nahromadí se mnoho „uzlů“, které je třeba rozvázat. Nedávno jsem se do jednoho pustila sama, ale ještě více jsem ho zasmodrchala. Zastyděla jsem se a pokorně poprosila o pomoc svého Přítele, který přece stál vedle mě. A pak jsme ty uzly rozvazovali oba. Vlastně jen jeden — On, Ježíš, odborník. Já jsem držela jen provázek.

Když jdu večer spát, ještě si povídáme. Děkuji mu za celý den a zároveň ho prosím, aby se na mne nezlobil, když jsem něco udělala, co by se k našemu přátelství nehodilo. A On mne ujišťuje, že se mnou půjde dál. Klidně usínám, protože On bude celou noc bdít.

M. VURSTOVÁ

Než jsem šel na vojnu, maminka o mně říkávala, že jsem hubený „jako hřebík“. Tehdy na vojně kuchyně vybírali z vojáků, kteří se dost dobře k ničemu nehodili. Podle toho strava také vypadala. To, co jsem dokázal do sebe dostat, určitě nestačilo pokrýt denní spotřebu kalorií. Když jsem se vrátil z vojny, zřejmě jsem vypadal jako Gándhí po jedné ze svých dlouhodobých hladovek. Maminka se mi doma snažila všechno vynahradiť, a tak jsem záhy vážil 90 kg. Nijak jsem to nepocítoval a nedělal jsem si z toho vrásky, až do dne, kdy mě někdo v autobuse nazval „tlustým pánem s knírem“. Přátele, tehdy to byl pro mne šok. Umínil jsem si, že co nejdříve zhubnu.

Dnes máme k dispozici dostatek odborné literatury, jak má vypadat správná strava, ale tehdy se podobné publikace běžně nesehnaly. Manželka však něco nastudovala a začala velmi přísně kontrolovat množství kalorií, které jsem přijímal. Snažila se, abych hubnul pomalu, ale soustavně. Používala jednoduchou metodu. Jedl jsem jako dříve, pouze jsem dostával o něco menší porce. Kdykoli jsem nevyčerpal svůj denní příděl kalorií, poznamenal jsem si to na papír. Jakmile jsem si nastrojil určitou zásobu, dopřál jsem si malou „slast“, která nehatila účinnost celkového režimu. Výsledek daleko předčil naše očekávání. Podařilo se mi zhubnout a už nikdy jsem ta kila nenabral zpět.

Kolem nás chodí různí lidé — hubení, štíhlí i tlustí. Těch tlustých není málo. Přemýšleli jste, ke kterým patříte? Nepatříte také mezi ty „dobře vyvinuté“? Dr. J. Mayer radí, abychom se při posuzování své postavy řídili zdravým rozumem: „Postavte se před zrcadlo a prohlédněte se. Když vypadáte tlustí, pak tlustí jste.“ Předpokládáme, že nám zrcadlo nemilosrdně ukáže nějaké kilo navíc. Co dělat? V žádném případě se ne-

ZÁPAS s kilogramy

vymlouvejte na nějaké „žlázy“ nebo něco podobného. „Dobré“ výmluvy snad ulehčí vašemu svědomí, ale neřeší samotný problém.

Nenechte se zlákat ani žádnou „záračnou metodou“. Nadbytečná kila jste stírali dlouho, nesnažte se jich zbavit během několika dnů. Půl kilogramu týdně úplně stačí. Radikálnější diety je třeba provádět pod lékařským dozorem. Neslibujte si zázraky od nějakých pilulek na hubnutí. Mnoho lidí už na ně těžce doplatilo. Taková „snadná“ cesta může být dokonce ta nejtěžší.

S naší váhou je tomu podobně jako s bankovním kontem. Přijímáme-li více kalorií, než jich spotřebujeme, pak se nadbytečné kalorie ukládají ve formě tuku, obvykle na místech, kde si to nejmeně přejeme. Když však máme hodně pohybu a nepřijímáme dostatek kalorií, abychom jimi kryli spotřebu, je naše tělo nuceno čerpat z uložených zásob. Jinými slovy: ubýváme na váze. Jakmile dosáhneme ideální váhy, udržujeme výdej a příjem kalorií v rovnováze.

Jak se rozumně zbavit kalorií, které jsme si nastrojili? Především je třeba omezit jejich množství a pečlivě sledovat jejich kvalitu. Na prvním místě bychom měli z jídelníčku vyškrtnout sladkosti jako zmrzliny, bonbóny, limonády, různé cukrovinky apod. „Prázdné“ kalorie v cuk-

ru jsou z hlediska výživy příliš drahé. Zásadně nejezte sušenky, oplatky a podobné drobné pamlsky. Vychovávejte svou chuť.

Za druhé bychom měli drasticky omezit používání tuků a živočišné tuky vynechat úplně. Vystříhejte se tuků, které tuhnou při pokojové teplotě.

Dávejte si menší porce. Vaše strava může být sestavena seberacionálněji, když si jí naložíte hodně, stejně se tloušťky nezbavíte. K jídlu nepodávejte více různých chodů. To nás jen pobízí, abychom si z každého vzali alespoň trochu. Rozhodněte se, že mezi hlavními jídly, tedy mezi snídaní, obědem a večeří, nebudete jíst vůbec. Nejvíce na váze přibíráme drobným mlsáním a pozobáváním.

Chcete-li ubrat na váze, nesnažte se toho docílit vynecháním snídaně. Když si něco odřít, tak jediné večeři. Ráno potřebujeme vydatnou stravu, abychom získali zásobu energie pro celý den. Navíc, kalorie, které získáme ráno, se lehčeji spalují než ty, které přijímáme večer. Kalorie přijaté večer mají sklon vytvářet nežádoucí tukové polštářky.

Dopřejte si plnohodnotnou snídani. Měly by ji tvořit obiloviny (např. ovesné vločky), mléko bez tuku, místo cukru hrst rozinek nebo datlí, ořechy, džus a nějaké čerstvé ovoce. Začnete-li den s takovým jídlem, bu-

dete mít dostatek energie k zvládnutí všech povinností.

Nezapomínejte na rovnici:

hodně kalorií + málo pohybu =
obezita

Tak jako je nutné omezovat příjem kalorií, právě tak je důležité zvyšovat tělesný pohyb. Kdo se na problém své nadváhy zaměří z obou stran, dosáhne nejlepších výsledků. Někdo snad namítne, že toho moc nesní, a přece má nadváhu. Záleží na tom, kolik toho sní v poměru k tělesné aktivitě.

Profesor Register z adventistické univerzity v Loma Lindě varuje:

„Abychom přibrali na váze, musíme jíst více, než spotřebujeme. Abychom ubrali, musíme více spotřebovat, než sníme. Je to velmi těžké, nemáme-li dostatek tělesného pohybu. Kdo chce ubrat na váze jenom pomocí diety, je odsouzen k hladovění po celý život.“

To není vábivá vyhlídka. Naopak, kdo má dostatek tělesného pohybu, může si dopřát ledacos.

Zřejmě se ptáte: Jaký to má být vlastně tělesný pohyb, abych netloustl? Stačí denně hodinová procházka ráznou chůzí. Tím rozhýbáte většinu svalů, počet tepů srdce se podstatně zvýší, snad se trochu i zadýcháte a možná i zpotíte.

Znám lidi — a vy určitě také — kteří toho mohou sníst velmi mnoho a na váze nepřibírají. Ale to neznamená, že se mohou beztestně nacpat, kolik chtějí. Jíst mnoho je vždy špatné. I tenkrát, když člověk netloustne. Zatěžuje si žaludek a zeslabuje další zažívací orgány. Plýtvá životními silami a stává se i duševně pomalejší. U jídla, podobně jako u ostatních věcí, je střídmost klíčem ke zdraví.

Věřící, který se řídí Písmem, zná i pro jídlo a pití dobrou radu: „Ať tedy jíte či pijete, či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží“ (1 Kor 10,31).

MUDR. J. F.

MY A NAŠE DĚTI

NEJCENNĚJŠÍ SCHOPNOST

Jak získat přátele? Co dělat, aby nás lidé měli rádi, abychom jim byli sympatičtí? Odpověď na podobné otázky nabízí celá řada zasvěcených přednášek, studií, článků a knih. A přece jsou to otázky, které si klademe a o kterých přemýšlíme vždy znovu.

Mladí a dospívající lidé možná vyslovují podobné otázky častěji, protože je palčivěji trápí pocit osamělosti, nedostatku uspokojivých vztahů k jiným lidem. Možná je to proto, že teprve hledají svůj „způsob života“, svůj vztah ke světu a jiným lidem. Zdá se mi, že čím jsme starší, tím je nám všechno „jasnější“ (k vlastní škodě), stydíme se klást „naivní“ otázky, zapíráme, že o nich přemýšlíme a raději se uzavíráme do sebe a trpělivsky zehráme na špatné okolí.

Následující řádky nám chtějí připomenout zásady a přivést nás k zamýšlení, jak získávat pravá přátelství a vytvářet hezké mezilidské vztahy, které jsou podmínkou šťastného života. Obecné zásady přátelského chování platí v rodině stejně jako ve všech jiných životních situacích.

1. **Pomoc** Všichni určitě známe ten hezký pocit plynoucí z vědomí, že máme někoho, kdo nám v nouzi ochotně pomůže. Hodnotu pomoci samozřejmě docenujeme, když je jí opravdu třeba. Potřeba pomáhat se mění s časem i okolnostmi. Jsme-li ochotni podat přátelskou ruku ku pomoci jiným, nebudeme si stěžovat na nedostatek přátel.

Čas od času vždy znovu zjistíme, že někteří lidé dovedou mistrně zneužívat naši ochotu, nebo se o to ale spoň vytrvale pokoušejí. Zde potřebujeme značnou dávku soudnosti. Všeobecně však touto cestou získáme mnohem více opravdových přátel než nastudovanými psychologickými metodami. Navíc, kolo života se velmi snadno pootočí a my stejně vděčně přijmeme, když někdo jiný v nouzi pomůže nám.

2. **Pozornost** Většina lidí je tak soustředěna na sebe, že nestihne myslet na nikoho jiného. Jestliže si však uděláme trochu času a přinutíme se myslet na jiné a sledovat jejich potřeby, získáme zaručeně trvalá a hodnotná přátelství.

Pozorní lidé obvykle poznají, kdy mají nabídnout pomoc. Obojí jde ruku v ruce. Mysleme na jiné lidi, všimněme si jejich chování a potřeb. Pro nás samotné to je velmi užitečné odreagování a přináší radostné výsledky.

3. **Dívat se očima druhého** Všimli jste si, kolik lidí má „vždycky pravdu“? Je mi líto, že to musím říci, ale obvykle čím jsme starší, tím více jsme „jednoocí“ — odmítáme se na věci dívat očima jiných lidí k vlastní škodě.

Často hovoříme o „umění vcítit se“. Není to nic jiného, než schopnost postavit se na místo jiného člověka, „chodit v jeho botách“ a snažit se představit, co asi cítí a prožívá. Taková schopnost odkrývá úplně nové rozměry přátelství. Touto cestou můžeme získat řadu upřímných přátel, aniž bychom se o to nějak snažili.

4. **Radostná mysl** Máte rádi lidi, kteří se stále tváří mrzutě nebo mrzutě hovoří? Já se takovým lidem pokud možno vyhýbám. Někteří lidé se mračí, ať se jedná o cokoli. Zkuste spočítat, kolik mají přátel a kolik lidí se s nimi rádo stýká. Zřejmě vám to nedá příliš mnoho práce. Většina z nás se takovým lidem vyhýbá.

Radostná mysl plodí radost a štěstí. Dokážeme-li se příjemně chovat k lidem, i ti morousové se nám časem přizpůsobí. Je to zajímavá hra. Ověřte si, jak funguje. Stačí k ní jen trochu času a trpělivosti. Vyhrát nad takovou „kyselou tvář“, to je pokaždé povzbuzující zážitek. Mnohokrát v životě jsem si už takovou radost dopřál. Jak často nám usnadní řešení mnoha nepříjemných situací. Jestliže se nám podaří „prolomit ledy“ a vyloudit úsměv na tváři zamračeného člověka, pak je to předně pro nás užitečné a prospěšné.

5. **Soucit** Projevy soucitu a účasti nemusíme šetřit, až někdo umře. Soucit je nezbytnou složkou v úsilí o získání a udržení skutečných přátelství. Je to nástroj, který bychom měli používat každý den.

Po světě chodí plno bolestníků,

marně hledajících pochopení. Jak příjemně a osvěživě působí každé setkání s chápajícím a soucitným člověkem. Přemýšlejme však více o tom, kdy my můžeme projevit tuto stránku svého charakteru. Pokaždé to zaručeně vede k užitečným výsledkům. Člověk, který právě dnes potřebuje naše pochopení a sympatie, může zase povzbudit nás, až to budeme potřebovat.

6. Zájem Zájem o druhé je jedním z nejúspěšnějších způsobů, jak získávat přátele. Velmi často se necháváme pohltit vlastními zájmy a problémy, uzavíráme se do „svého světa“. Tím postupně ztrácíme všechny přátele. Kdysi mi vedoucí na pracovišti povzbuzen alkoholem blábolil: „Mne zajímá jenom já.“ Jak často si to lidé myslí a podle toho jednají. Ale pokud jim alkohol nerozváže jazyk, snaží se přetvářovat.

Kdo se upřímně a opravdově zajímá o druhé, stírá si poklady do banky života. Získává nejen opravdové přátele, ale také jejich upřímný zájem. Myslím, že každému z nás je příjemné, když se někdo upřímně zajímá o nás.

7. Respektovat druhé Respektovat city jiných lidí, to je velmi úspěšný a rychlý způsob, jak získat oblibu ve společnosti a nová přátelství. Všimněte si, jak někteří lidé mistrně a pohotově využívají každou možnou příležitost, aby někoho zkompromitovali, ponížili, přivedli do úzkých nebo do nepříjemné situace. Pro podobně nechutnou zábavu se najde bezpočet příležitostí. Skuteční „odborníci“ dokáží zneužít snad každou situaci, aby se někoho „dotkli“ nebo jej přivedli do situace, kdy by se nejraději „propadli do země“. Chceme-li si zís-

kat uznání a přátelství lidí, pak se musíme snažit o pravý opak.

8. Využití maličkosti Nejoblíbenější bývají lidé, kteří jsou ochotni sdílet a dávat maličkosti. Nezáleží ani tolik na tom, o čem se jedná, možná jde o čas, o schopnosti, o drobné pozornosti, možná si někdo chce vypůjčit knihu, možná někdo potřebuje trochu soucitu a zájmu.

Pro mnohé lidi (zvláště stárnoucí) je velkým a radostným zážitkem už to, že si na ně někdo vzpomene, že se u nich zastaví a chvíli s nimi pohovoří. Nejde o řešení nějakých pro-

blémů, jde o čas a zájem, který jim věnujeme. Vždyť většina lidí projde okolo lhostejně. Neplatí to jen o starých a nemocných lidech. Všichni vděčně přijímáme drobné projevy zájmu a pozornosti.

Stejně kouzelným prostředkem je ochota sdílet s jinými byt drobné potřeby a problémy. Náš život tak doštane pravý „lidský“ rozměr.

9. Ochota Jak se vám líbí, když někoho o něco požádáte a on vám vyhoví, ale s kyselou tváří a výrazem, ze kterého vyčtete, že „otravujete“? Podívejme se na věc z druhé stránky. Jak se tváříme, když nás někdo o něco požádá? Ochota patří mezi nejhezčí a nejsympatičtější lidské vlastnosti. Proč na to více nemyslíme? Pokud pochybujete o pravdivosti těchto slov, vyzkoušejte si tuto zásadu v praxi a přesvědčte se sami.

10. Zlaté pravidlo Hovoříme-li o zásadách, jak získat přátele a vytvářet hezké mezilidské vztahy, nemůžeme opomenout zlaté pravidlo bible, které všechny tyto dobré zásady vlastně shrnuje do jedné stručné věty: „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi“ (Mat 7,12). Nezáleží na tom, jakými slovy tuto zásadu formulujeme, jde o to, abychom se ji snažili uplatňovat v každodenním životě. Nejde o chvilkové nadšení, ale o trvalou a stále platnou zásadu. Vždyť jsme si už tolikrát ověřili, že v mezilidských vztazích platí ono staré „jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá“. Naše postoje a naše chování se nám vrací i s úroky zpět. To je zákon života, zákon setby a žně. Chceme-li sklízet dobrou úrodu, musíme také štědře rozsévat dobré semeno.

-kn-

MATKA

Bylo to dávno — ani jsi tenkrát nevěděl, co je to čas. A tak nevíš, jak dlouho jsi plakal. Mnoho tváří se sklonilo nad tvou postýlkou, ale ta, kterou jsi nejvíce čekal, po které se chvěla každá část tvého tělípka, ta nepřicházela.

A tak zůstala v srdci nejasná vzpomínka a s ní výkřik: Važte si matky! Važ si maminky! Mnoho let před tím, než ses narodil, hledávala tvou podobu v cizích kočárcích, když chodívala po parcích v zelených nedělich jara i pozdním létě. Věděla, že budeš nejhezčí. Není matky, která by neměla nejhezčí dítě ze všech, co je jich na celém světě. Laskala tvé tělípko v dětské soupravičce ve výkladě... a říkala ti, aby ses nezlobil, kdybys byl děvčátkem...

A když jsi poprvé zaklepal, když jsi jí prokreslil pleť růžovými kvítky mateřství, když jsi poprvé sevřel její beztak již slabé srdce, když s úsměvem pocítila první tvé chvění, to si poprvé oblékla široký volný šat, jaký nosívaly Řekyně.

Miluj svou mámu. Mnohokrát přešla s tebou kolem smrti, kolem nemocničních postelí, kde horečka měnila rtuť teploměru v páru. Chladila tvé čelo svými rty, když jsi byl nemocen a nemohl říci, co tě bolí. Za to vše — stačil jí tenkrát dětský úsměv, tvé prosté, ale tak milé dvojslabičné oslovení: máma.

Co dáš dnes? Co zítra? Jen si vzpomeň na ni! Já i ty — moc jsme jí dlužní.

A. BARTA

ON VYSVOBODÍ LID SVŮJ

od hříchů jejich

Před několika lety jsme v jednom shromáždění zpívali známou píseň „Pojď k Spasiteli, pojď ještě dnes“. Po skončení mne u východu z modlitebny oslovil mladý muž a žádal o vysvětlení toho, co nám křesťanům se zdá být tak jasné: „Můžete mi říci, jak mám jít ke Spasiteli? Není to v té písni jen zbožná fráze? Jak mohu jít k někomu, koho nevidím?“

Na tento rozhovor jsem si vzpomněl, když jsem dopisoval předcházející článek — uvedený v minulém čísle. Končí připomínkou, že bez Božích přikázání bychom nikdy nepoznali, že „musíme jít ke Kristu, který odpouští hříchy“.

JAK JÍT KE KRISTU PRO ODPUŠTĚNÍ

Cesta ke Kristu, to je více než pouhý souhlas s jistými náboženskými naukami nebo směrnicemi. Nastoupit cestu ke Kristu znamená vždy obrát v životě. Každý krok na této cestě se stává skutečnou a viditelnou zkušeností.

Ke Kristu nelze dojít bez **poznání hříchu**. To je první krok v počínajícím životě nového křesťana. Nejde však jen o všeobecné poznání hříchu, ale o **přesvědčení o vlastní vině**.

Zde musíme uvést dva božské činitele, bez kterých poznání hříchu a přesvědčení o něm nelze dosáhnout. V první řadě je to Boží zákon, který člověku dává všeobecné poučení o tom, co je hřích. Zákon nám říká, co je dobré a co je zlé. Zákonem předložené požadavky se do jisté míry staly uznávanými normami civilizovaných lidí; všichni vědí, že nemají krást, zabíjet a lhát. Před Bohem však pouhá znalost zákona nic neznamená; musíme poznat, že všichni jsme se stali jeho přestupníky — hříšníky. K tomuto přesvědčení ovšem nikdo nedojde sám, ale musí být usvědčen Duchem svatým, který je tím druhým božským činitelem.

Apoštol Petr dobře věděl, že lež a vědomé zapírání je hřích, a přece lhal a zapíral, aniž se ho to nějak dotýkalo. Teprve když se v jeho srdci ozval tichý hlas Božího Ducha, poznal svůj hřích. Král David byl jistě přesvědčen o tom, že nejednal správně, když osnoval plán, jak získat ženu, která se mu zalíbila. A přece v jeho realizaci pokračoval a dopustil se dvojnásobného hříchu — vraždy a cizoložství. Teprve když Boží Duch přivedl Nátana, který mu řekl: „Ty jsi ten muž!“ uvědomil si, že se provinil.

Ani Petr, ani David se zde ovšem

nezastavili, ale oba učinili na cestě k odpuštění druhý krok: projevíli **lítost nad svými hříchy**.

Mluvíme-li o lítosti, pak nemůžeme přehlédnout upozornění bible, že existuje dvojí lítost, ale jen jedna je účinná pro záchranu hříšníka. Apoštol Pavel píše o „zármutku po způsobu světa“, který působí smrt, a současně ukazuje na „zármutek podle Boží vůle“; ten vede ke spáse (2 Kor 7,8-10).

Ten první zármutek — „po způsobu světa“ — je vyvolán poznáním následků nebo trestu, které za zlým činem přicházejí. Takovou lítost projevují i zločinci před soudem. Jedině lítost podle Boží vůle má před Bohem cenu. Zde nesvaluje hříšník vinu na jiné, ale bere plnou odpovědnost na sebe. Má opravdovou lítost nad hříchem, je ochoten nést následky a dokonce prožívat radost z toho, že jeho hřích byl prozrazen a že v něm nebude pokračovat. Dokladem této opravdové lítosti byl u Petra hořký pláč (Luk 22,62) a u Davida slzami psaná kající modlitba (Žalm 51).

Pravá lítost vede k **vyznání hříchů**. Vyznání není tak jednoduché, jak si to mnozí křesťané představují. Pokud nespolupracujeme s Duchem Božím, je nesmírně těžké. Vždyť naše přirozená ctižádost a ješitnost nám brání přiznat se k něčemu, co by nás mohlo ponížit. Ovšem právě ve vyznání se ukáže hloubka lítosti. Jestliže lítost není upřímná a hluboká, nemůže být opravdové ani vyznání. Zanedbáme-li vyznání, nemůžeme očekávat milost a odpuštění. „Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování“ (Přísľ 28,13). „Jestliže doznáváme své hříchy, on je tak věrný a spravedlivý, že nám hříchy odpouští a očišťuje nás od každé nepravosti“ (1 Jan 1,9).

Někdo by ovšem mohl namítnout, že vyznání není tak jednoduchá záležitost. Mezi křesťany jsou přece různé představy o tom, jak hříchy vyznávat.

V této otázce nemusíme zůstat na pochybách. Bible zdůrazňuje skutečnost, že hřích je přestoupení Božího zákona. Proto každý hřích je hříchem proti Bohu a jako takový musí být Bohu vyznán. Jsou hříchy, které jsme učinili, a nikdo o nich neví. Utajili jsme je před lidmi, ale Bůh je viděl. Dále jsou hříchy, kterými jsme se dotkli svých bližních; ty musíme vyznat nejenom Bohu, ale i jim. Jsou ovšem i hříchy veřejné, které musíme vyznat veřejně.

Pro opravdové vyznání má bible je-

den přiléhavý výraz: roztržené srdce. Pravé vyznání, to není jen nějaká formální omluva. Bůh také nemůže přijmout vyznání, kde se rozhodneme „něco říci přes květiny“ — jen aby neutrpěla naše čest. Roztržené srdce je otevřené srdce. Žádný jeho „záhyb“ nezůstane skryt, žádný hřích v něm nelze utajit. Jen při takovém vyznání pochopíme velikost Boží lásky a vychutnáme sladkost odpuštění.

Po opravdové lítosti a upřímném vyznání následuje nutně další krok, který na cestě ke Kristu každý Duchem Božím zasažený hříšník učiní ochotně a rád. Je to **náprava** toho, co bylo hříchem poškozeno. Písmo říká, že každý, kdo se „od svého hříchu odvrátí a bude jednat podle práva a spravedlnosti, vrátí zástavu, nahradí, oč koho odral, bude se řídit nařízeními vedoucími k životu a nebude se dopouštět bezpráví, bude určitě žít a nezemře.“ (Ezech 33,14,15).

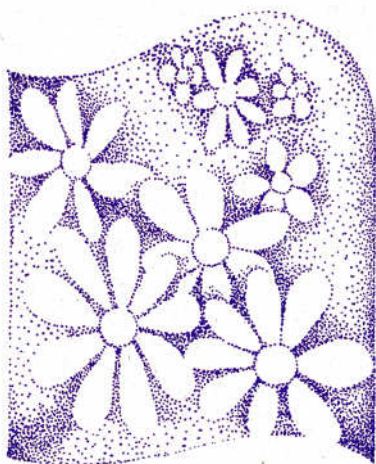
Některé škody spáchané hříchem napravit nelze. Přece však můžeme říci, že projevená touha po nápravě je životně důležitou částí vyznání. Hloubku lítosti nad hříchem vyjádří vyznání, a opravdovost vyznání se projeví v nápravě.

Způsob nápravy a její rozsah nelze předepsat. Je projevem toho, do jaké míry se hříšník poddal působení Ducha Božího. Tak například prostřednictvím Mojžíše Bůh přikázal, že hříšník plně nahradí škodu a nad to přidá ještě pětinu (3 Moj 6,5). Když se však hříšný Zacheus setkal s Ježíšem, poznal své viny, vyznal je a rozhodl se napravit, co hříchem své chamtivosti způsobil. Neptal se po Mojžíšově předpise na nápravu, ale radostně se rozhodl: „Polovinu svého jmění, Pane, dávám chudým, a jestliže jsem někoho ošidil, uhradím mu to čtyřnásobně“ (Luk 19,5).

Kdo prošel touto cestou od poznání hříchu, přes lítost a vyznání až k nápravě, musí učinit ještě jeden krok, aby v těsném společenství s Ježíšem mohl natrvalo zůstat: **zanechat hříchů**.

Když přivedli k Ježíšovi hříšnou ženu, tak jí nejenom hříchy odpustil, ale připojil ještě naléhavou výzvu: „Jdi a už nehřeš!“ (Jan 8,11). Kdyžkoliv Pán Ježíš přichází do styku s hříšníkem, pak s ním chce vyřešit nejen minulost, ale i budoucnost. Nejprve mu odpouští všechny hříchy, kterých se v minulosti dopustil neposlušností jeho přikázání. Aby to mohl učinit, musí hříšník projít cestou naznačenou v této kapitole. Bůh má však zájem i o náš budoucí život. Tam již nechce jen hříchy odpouštět, ale od hříchů nás chránit. Chce vstoupit do našeho života a žít v něm sám. Od cesty očištění nás chce převést na cestu posvěcení. A to je i pravý smysl zaslíbení, které dal Bůh lidem před Ježíšovým vstupem do pozemské rodiny. Vždyť přece řekl, že „vysvobodí lid svůj od hříchů jejich“.

J. D.

Z KNIHY PŘÍRODY

Minule jsme sledovali hnízdění orlů a dověděli jsme se, jak tito „králové vzduchu“ donutí svá mláďata opustit hnízdo. Nejsem přírodovědec, abych v této rubrice odborně popisoval přírodu, připomínám jen některé zvláštní jevy, ze kterých se můžeme poučit a které můžeme aplikovat i v praktickém křesťanství.

Otevíráme další kapitolu knihy přírody, abychom si povšimli létání orlů a jim podobných ptáků. Dostanou se totiž do obrovských výšek téměř bez použití vlastní síly. Ve starověku si to lidé neuměli vysvětlit. Také pro pisatele biblické knihy Příslaví byly „cesty orla po nebi“ jednou ze záhad, které nemohl pochopit (Přísl 30,19).

Jak tedy orel létá? Mává křídly tak, jako většina jiných ptáků, když chce vzletnout nebo když přelétává z místa na místo. Má však navíc vrozenou schopnost rozpoznat větrné proudy. Když vyletí do určité výšky kde vítr silněji fouká, nechává se jím vynášet stále výš. Dokonale využívá síly větru k dosažení velkých výšek. Kdybychom měli možnost vidět let orla, zdálo by se nám, že téměř vůbec nemává křídly.

Skutečnost, že draví ptáci a zvláště orli umějí reagovat na vítr, se mi velmi líbí. Ne že by nepoužívali sílu svých křídel. Když však zachytí příznivé proudění vzduchu, dokonale je využijí. Tato myšlenka mě inspirovala k uvažování.

Podobně jako se nechá orel nést vzdušnými proudy, měl by se křesťan nechat vést Duchem svatým. Je pozoruhodné, že bible používá stejný výraz pro vítr i pro Ducha svatého, a to jak ve Starém zákoně (RUAH) tak i v Novém zákoně (PNEUMA). Co to znamená? Předně Duch svatý působí na člověka podobně jako vítr v přírodě — neviditelně, ale mocně. Chceme-li jako křesťané správně sloužit světu, musíme se nechat vést Bohem. Když Ježíš Kristus pověřil své učedníky, aby šli do celého světa a hlásali Boží království všem národům, ujistil je, že mu byla dána „veškerá moc na nebi i na zemi“ (Mat 28,18). Slíbil, že je zmocní pro jejich práci: „Já požádám Otce a on vám dá jiné-

ho Přímluvce, aby byl s vámi na věky — Ducha pravdy... ten vás naučí všemu... ten o mně vydá svědectví... On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud... On vás uvede do veškeré pravdy... a oznámí vám, co má přijít“ (Jan 14,16; 15,26).

Vraťme se k orlům. Při letu nemávají stále svými křídly. Neplývají zbytečně energií, ale kdykoliv je to možné, nechají se unášet větrem. Takový let jim působí potěšení. Neměli bychom podobně spolupracovat s Pánem? Spolupracovat to neznamená udělat všechno sám. Naopak to znamená nechat se vést a používat Duchem svatým. V práci pro Pána bychom měli vynaložit všechnu snahu (2 Petr 1,5), ale změnit srdce člověka k dobrému může pouze Duch svatý. Když to zkusíme, sami se přesvědčíme, že spolupráce s Pánem je radostná a přináší příznivé výsledky. Jak často však lidé pracují pro Pána tak, že jen „mávají křídly“, to znamená, že se namáhají, jsou činní, věnují práci i mnoho času a sil a přitom nedosahují výsledků, které by je uspokojily. To proto, že nejsou citliví na „příznivé vanutí“. Často se zaleknou, že by je Duch svatý „zavál“ jinam, než kam by chtěli jít, že by se zhroutily jejich představy o křesťanském životě. Nechápu nebo zapomněli na to, že „vítr vane, kam chce“... Nikdo nemůže vědět „odkud přichází a kam směřuje“ (Jan 3,8).

Pozorovatel letícího orla má dojem, jako by tento pták „stál“ na místě. Jeho roztažená křídla jsou důmyslným zařízením k udržení rovnováhy. Obraz klidného letu orla nabízí srovnání s vyrovnaným životem křesťana, vlastního Boží pokoj v srdci (Jan 14,27). Tato vyrovnanost se může projevit hned v několika oblastech. Například opravdová křesťanská láska se těžko projevuje jednoduše jen tak, že budeme milovat Boha a přitom nebudeme chtít znát svého bližního. Bible nás na to upozorňuje: „Řekne-li někdo: Já miluji Boha, a přitom nenávidí svého bratra, je lhář. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. A tak máme od-

něho toto přikázání: Kdo miluje Boha, ať miluje i svého bratra“ (1 Jan 4,20.21). Chceme-li duchovně růst a chceme-li být „neseni“ mocí Ducha svatého, musíme „rozpřáhnout obě křídla“, to znamená žít vyrovnaně — mít lásku k Bohu i k bližnímu.

Orel se může udržet ve výškách jen tehdy, má-li obě křídla zdravá a stejně silná. Písmo připomíná věřícím dvě slova — víra a skutky. Odmltíme-li kterékoli z nich, naše křesťanství bude jen formální — nevyrovnané. Chceme Bohu důvěřovat — to je jedna stránka života víry, ale zároveň chceme konat jeho vůli. „Véra, není-li spojena se skutky, je sama o sobě mrtvá. Někdo však řekne: Ty máš víru a já mám skutky. Tomu odpovím: Ukaž mi tu svou víru bez skutků a já ti ukážu svou víru na skutcích“ (Jak 2,17.18). Kdyby byla jakýmkoli způsobem zasažena naše víra nebo kdybychom byli lhotejší ke konání Boží vůle, nemohli bychom si udržet vysokou křesťanskou úroveň a vrátili bychom se zpět „na zem“ ke starému způsobu života. Je v této oblasti náš život vyvážený? Jsme ochotni svou víru prokázat i opravdovými činy a obětavostí?

A nakonec bychom si chtěli připomenout, že vyrovnanost křesťanova života se také projevuje v oblasti proseb a chválení Boha. Když se modlíme, pak nejen Boha prosíme, ale také mu děkujeme. Modlitba je prostředek, kterým se člověk dostává hodně vysoko — až k Božímu trůnu. Mnozí lidé si vzpomenu na Boha jen ve chvíli velké tísně nebo při nějakém nebezpečí.

Opravdový následovník Ježíšův chválí Boha neustále — v době, kdy se mu vše daří, ale i tehdy, kdy se život neutváří podle jeho představ. Bible nás vede k tomu, abychom vždycky za všechno děkovali (Ef 5,20) a modlili se vždycky a bez přestání (1 Tes 5,17) tak, jak to vyjádřil apoštol Pavel: „Radujte se vždycky v Pánu... v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu“ (Fil 4,4.6).

Vidět orla v přírodě je jistě pěkný zážitek. Přemýšlejme však, co nám tento list knihy přírody nabízí pro náš duchovní růst nejen v oblasti vztahů mezi námi a Bohem a vztahů vzájemné bratrské lásky, ale také služby. Naše křesťanská služba bude tím účinnější, čím více se necháme vést Duchem svatým. M. DROBÍK

VLIV HUMANISMU

S humanismem se reformace dostala do styku hned ve svých počátcích. Představoval totiž duchovní proudění, jež prostoupilo postupně z Itálie celou Evropu jako kvas, před jehož účinností nemohly odolát ani ztuhlé formy církve. V podstatě je to syntéza antické kultury s křesťanstvím v evropských podmínkách 15. a 16. století. Jeho síla záležela v tom, že v prostředí formální a zkonstatěle církve se šířil jako nový životní styl, tvořivé vědomí, jako program a vědecká metoda vysvobozující ze slepé uličky přezíté scholastiky.

Zwingli se s ním setkal záhy na školách v Bernu, pak ve Vídni a především v Basileji, kde působil proslulý učenec Erasmus Rotterdamský. Ten vytvořil kolem sebe kruh bojovných humanistů, kteří chtěli „dobrymi spisy“ a příklady z antické a křesťanské literatury měnit současný život. Zvláště jim šlo o působení na vůli člověka k dosažení dobra a rozumného života. Byli pacifisty, bojovali za svět bez válek a za svět zdravého rozumu.

Zwingliho tyto myšlenky hluboce zaujaly a podnítily ke studiu jak křesťanské tak i antické literatury. Četl se zápalem Nový zákon, studoval církevní otce, jako Jeronýma, Origena, Augustina, a to z pozice školeného humanisty. Z antické literatury měl na něho vliv Livius, Plinius, Plutarch, Homér, Cicero, Demosthenes. Zatímco čtení antických autorů bylo ve středověku možné jen v latinských překladech, humanisté se zasládli za jejich studium v původním jazyce. Pilně studovali řečtinu, v níž Erasmus Rotterdamský vydal v roce 1516 Nový zákon, který měl pro světovou reformaci tak zásadní význam.

V roce 1513 začal Zwingli se studiem řečtiny. Nový zákon četl netradičně, zvláště se soustředil na Pavlovy epistoly, které si vlastnoručně opsal, svázal do sešitu, všude nosil při sobě a učil se je nazpaměť. Došel k poznání, že pomoc filozofie a literatury je dostačující, že nejlepší výklad Písma je Písmo samo. „Dospěl jsem, veden jsa slovem Božím, k tomu, že jsem zanechal všech spisů filozofů a bohoslovců a učil jsem se znáti vůli Boží jen z jeho prostého a jasného slova. Tu jsem počal Boha prosit, aby mne ráčil shůry osvětit; i počínalo být pro mne Písmo snadnější, než když jsem je čítal pomocí mnohých vykladačů.“ Vedle Písma

svatého studoval v té době i spisy Viklefovy a našeho Husa.

Na rozhraní let 1514 až 1515 — tedy v době, kdy prožíval niterný otřes z válečného tažení v Itálii — dostává se mu do ruky spis Erasma Rotterdamského „Kristova stíznost na člověka“. V něm, ústy autora, Kristus obžalovává člověka, že hledá spásu jinde než v něm, usvědčuje jej, že prahne po válce, že je pln nenávisť, závisti, sobectví a zla, a že se od něho odvrátil. Otevřenost a aktuálnost myšlenek Zwingliho oslovila, že se mu autor rázem stal blízkým jako jeho vlastní já a navštívil ho. Zvláště Erasmuv důraz na Krista jako na jediné centrum, na Písmo jako jediný základ, pomáhají mu k nové orientaci, k reformaci. Erasmus jej tak ovlivnil, že v bibli začal zdůrazňovat Nový zákon na úkor Starého, v něm pak především čtyři evangelia a z nich Horské kázání. Zwingli přijímá humanistický přístup i hodnocení biblické zvěsti ve světle převážně morálních. Můžeme tedy říci, že jeho setkání s bojovným basilejským humanismem postupně změnilo jeho svědomí v reformační, dalo mu nová kritéria a nový, smělý nadhled.

Takto duchovně vyzbrojen opustil 26. listopadu 1516 Glarus a nastoupil v Einsiedeln, poutním místě, kam zástupy chodily pro plnomocné odpustky. Bránu do poutního kláštera zdobí nápis: „Zde jsou plnomocné odpustky za viny a tresty hříšců.“ Se svým pokrokovým smýšlením nezůstal osamocen. Opat kláštera Konrad von Rechberg, už na odchodu, byl téhož humanistického ladění a jeho nástupce, Theobalda von Geroldsdeka, Zwingli nakonec získal. Tím se stalo, že Zwingli nebyl v klášteře mnichem, ale kazatelem. Za svoje posvátné poslání pokládal zvěstovat přicházejícím davům pravdu Božího slova. Kázal jim: „Bláhově a převráceně si počínají ti, kteří připoutávají Boží milost k určitým místům. To je nejen pošestilé, nýbrž přímo protikřesťanské. Boží milost se nenabízí na některých místech více a na jiných méně. Bůh je všude a na

každém místě, kde ho vzýváme, je připraven vyslyšet naše modlitby a pomáhat nám.“ Sklání se k lidem, rozumí jejich touhám, ale nechce je nechat v jejich zděděném omylu.

Tak Zwingli přestal být knězem sloužícím slepě církevnímu dogmatu, nekázal už o odpustcích, očistci a o zázračných uzdraveních. Jeho zvěst se stávala bibličtější, soustředěná na Krista jako jediného Prostředníka, Orodovníka a Pána. „Proto nechť každý věří, že to je Marii prokazována největší čest, když poznáváme dobrodiní jejím Synem nám hříšníkům prokázané, Syna vpravdě ctíme a k němu ve všem se utíkáme. Neboť Bůh jej vydal v oběť smíření za naše hříchy ve krvi jeho, jestliže u víře v něho trváme.“ Aby se věřící co nejúžeji připnuli k bibli jako prameni pravdy, četl jim každého jitra před mší biblický verš a vykládal jej. To jsou všechno předstupy k jeho vlastní reformátorské činnosti. Neměl v úmyslu rozejít se s církví. Byl k ní upřímně kritický.

Pověst o ohnivém kazateli z poutnického Einsiedelnu se rychle šířila. Jeho kázání velice působila na zástupy poutníků. Někteří, polekáni jeho smělostí, se stáhli, jiní kolísali mezi tradicí a novým učením, jiní se obrátili k Pánu Ježíši. Mnozí poutníci na cestě, jak uslyšeli o tom všem, vrátili se domů, aniž by dorazili do Einsiedelnu. Poutníků ubývalo a s nimi se tenčila i klášterní pokladna. Leč budoucí reformátor necouvl, tím spíše, když se k jeho kruhu přidal kardinál Mathäus Schiner, jeho sekretář Michal Sander a generální vikář Johann Faber, i když jen nakrátko.

V roce 1518 přijel do Švýcarska bosácký mnich Samson. Plnomocné odpustky prodával s neobyčejnou nestydatostí. Vytruboval, že může odpustit každý hřích, že nebe i peklo jsou v jeho moci a že prodá zásluhu Ježíše Krista každému, kdo koupí za hotové. Proti tomuto nehoráznému rouhání Zwingli vystoupil a poukázal, že Boží Syn řekl: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já vám dám odpočinutí.“ Je to tedy opovržlivá drzost vyhlašovat: kupuj odpustky, dávej mnichům, přinášej kněžím a učiníš-li tak, budeš prost hříšců. Nikoli: Ježíš Kristus je ta jediná cesta. Kázání Zwingliho byla tak mocná, že se Samson dal na ústup.

Věrné svědectví pro Boží čest a pro jediné spasení v Kristu našlo u všech vážných současníků uznání. Kruh přátel a stoupenců jeho díla rostl na všech stranách Švýcarska a jižního Německa. Avšak nejen jednotlivci, ale celá města obracela k němu zraky s touhou, aby se stal u nich kazatelem. Když se časem uprázdnilo místo při velkém minsteru v Curychu, byl zvolen 17 hlasy ze 24. K velké radosti curyšských přátel volbu přijal.

J. BAUER

„Plný Ducha svatého vrátil se Ježíš od Jordánu; Duch ho vodil po poušti 40 dní a ďábel ho pokoušel“ (Luk 4,1,2). V pustině, daleko od lidí a věcí, zápasí dvě postavy. Oč se bojuje? Uprostřed pouště se bojuje o zemi, o člověka, Tou zemí je můj a tvůj svět, tím člověkem jsem já a ty. Zápasí Boží Syn a jeho odpůrce. Boj je rozhodnut. Pokušitel je sice poražen, ale po nějakou dobu smí ještě ohrožovat svět, který je jeho knížectvím. (Jan 12,31).

A vítěz? Čekali bychom, že odejde s hrdě pozdvíženou hlavou, s vavřínem vítěze a se jménem ověnčeným slávou. Ale není tomu tak. Jeho vítězství je jiné než vítězství lidí. Nastupuje cestu utrpení. I on jde do světa, kde boj vzplane znovu. V zápase jde o lidi — o celníky i farizeje, o duchovně chudé i namyšlené, o opovrhované i vznešené, o hladové i nasycené. Kristus zápasí o všechny a pro vítězství půjde až na kříž. Přitom se zdá, jako by ho Otec opustil. Nebyl Pán Ježíš přece jen poražený, když dospěl až ke kříži? Neskončil boj na poušti nerozhodně? Možná, že temný protihráč alespoň na nějakou dobu přece jen vyhrál vládu nad světem a tím znovu nastolil své panství. Zdá se, že tomu všechno nasvědčuje.

DUCHEM VEDEN NA POUŠT

Podívejme se blíže na obě postavy dramatu. Ježíš Kristus k nám přišel, aby vytrpěl náš úděl a stal se naším bratrem. Na něm poznáme, kdo jsme a jak to s naším světem stojí. Jak hluboko jsme padli, můžeme poznat podle toho, co musel Bůh vynaložit, aby nás zachránil.

Poušť je náš svět. Pokušitel je náš pokušitel. Čtyřicet dnů a nocí — to je náš čas. Pán Ježíš zastupuje nás. Duchem nebyl vtržen do ráje, do velesvatyně, na ostrov blaženosti, ale na poušť. Tam se v osamění postil čtyřicet dnů.

Něco podobného prožil Mojžíš. Byl s Pánem čtyřicet dní a čtyřicet nocí a „nejedl chléb a nepil vodu“ (2 Moj 34,28). Tehdy s ním Bůh mluvil tváří v tvář, „jako když někdo mluví se svým přítelem“ (2 Moj 33,11). Taková osamělost — to je hodina Boží blízkosti.

Také Eliáš v tísní, zoufalství a prázdnotě Bůh posílil, aby mohl jít čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře. Tam se mu zjevil Pán. Úplně jinak, než to prorok očekával. Nikoli jako bouře, ale jako hlas tichý a jemný. Bůh je jiný, docela jiný, než se mnozí lidé domnívají.

Duch svatý vedl Pána Ježíše také do ticha čtyřiceti dnů a nocí, než přišli andělé, aby mu sloužili. Musel se setkat s odpůrcem a odolat mu. Nikdo neviděl pokušitele tak děsivě blízko jako Ježíš, ani Mojžíš,

ani Eliáš. A přece působí i na nás, je knížetem tohoto světa.

KÁMEN A CHLĚB

„V těch dnech nic nejedl, a když skončily, vyhladověl. Ďábel mu řekl: Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať je z něho chléb“ (Luk 4,2). Matouš i Lukáš nazývají odpůrce slovem ďábel, a přece jde o bytost, která projevuje zájem a účast. Nemá rohy ani kopyta.

Při křtu Pána Ježíše zazněl z nebe hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil“ (Luk 3,22). Na poušti se jiný hlas táže: „Jsi Boží Syn?“ I my slýcháme tento hlas. Když nám Duch svatý svědčí, že jsme Boží děti (Řím 8, 16), že nám Bůh odpustil a že nás přijal, nezřídka zaslechneme jiný hlas, který zpochybňuje Boží lásku a odpuštění. Tak působí ďábel od počátku. Chce nás odloučit od Boha. Proto z Božích výroků dělá problémy a překrucuje Boží řeč.

Ježíš má hlad. Není povznesený nad potřeby žaludku. Lukáš zařazuje mezi zprávu o křtu a pokoušení na poušti Ježíšův rodokmen. To nám říká, že Ježíš je člověk jako my, poddán, podroben zákonům lidského bytí. Ve své lidskosti je pokoušen. To znamená, že Ježíš nám rozumí, jsme-li pokoušeni. Všichni jsme již zakusili, jak málo odolný je člověk, když se jeho tělu něčeho nedostává. Nežijeme sice v oblasti hladu, nedostatku chleba, nýbrž spíše v nedostatku spánku; z toho vyrůstá neuróza a hlas pokušitele sílí a stává se mocnější. Ptá se, jak je to s tím novým životem? Jsi dítkem Božím, ty unavený, podrážděný člověče?

Ale hlad je horší než únava. A Ježíš má hlad. Jedna černá Brazílka (Maria Carolina de Jesus) napsala do svého „deníku chudoby“: „Závrať z hladu je horší než závrať z alkoholu. Závrať z alkoholu nás rozezpívá, ale hlad působí rozechvění.“ Tato závrať z hladu přepadla také Božího Syna. Do zachvění z hladu promlouvá hlas soucitu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať jsou z těchto kamenů chleby.“ Proč vlastně ne? Proč je to ďábelský hlas? Proč nemá Boží Syn rozřešit problém chleba jednou provždy? Vždyť to je dodnes světový problém číslo jedna.

PROČ JE TENTO HLAS SOUCITU HLAS ĎÁBELSKÝ?

Ďábel se staví na půdu skutečnosti. Podobně při pokoušení v ráji nepopíral skutečnosti, pouze je stavěl do jiného světla. I nyní ďábel

přiznává, že Pán Ježíš je Boží Syn. Podmiňovací větou „Jsi-li...“ jej chce vyprovokovat, aby své božství dokázal zázrakem. Chtěl mu vnutit zásady svého jednání. Uvažme, co by se stalo, kdyby Pán Ježíš uposlechl satanovu radu? Byl by oslavován jako velíkán, hrdina a dobrodinec lidstva. Tehdejší lidé by nekřičeli „ukřižuj“, ale uctívali by jej jako chlebováře. Podle rady pokušitele by se nestal Spasitelem, ale zásobovatelem a chlebovárcem lidstva. Mohl by sobě i všem ostatním říci: „Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez a pij...“ (Luk 12,19). Pomohl by tím opravdu lidstvu? Zachránil by nás? Je možno vybudovat blahobyť na „ďábelských zásadách“?

JEŽÍŠOVA POSLUŠNOST

„Je psáno: Ne jenom chlebem bude živ člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst“ (Mat 4,4). Pán Ježíš zvítězí, protože žije z toho, co vyšlo z Božích úst, z toho, co o něm řekl Otec. On si nemusí Boží synovství dokazovat. Nepotřebuje si klást otázku: „Jsi-li Boží Syn.“ Slovo pokušitele nemůže vzbudit pochybnost.

Odpověď Pána Ježíše je pro nás naučením, jak odolat pokušiteli. Nemůžeme dát lepší odpověď než slovo Písma. V Božím slově máme meč Ducha.

Ježíšův výrok — ne jenom chlebem bude člověk živ — nesmíme chápat tak, že člověk potřebuje kromě chleba ještě něco více — trochu kultury, nějaký ten sport nebo trochu náboženství. Pán Ježíš myslí na Boží dobrotu, která dala starozákonnímu lidu na poušti mannu. Ne plody polí, ne zlaté lány obilí, ale Bůh nás živí prostřednictvím těchto darů. Proto děkujeme za „chléb vezdejší“ a tím chválíme Tvůrce a Udržovatele přírody. Ježíš vypravuje podobenství o bohatém pěstiteli obilí, který přehlíží, že člověk žije z Boží dobroty. Proto ho nazývá „bláznem“ (Luk 12,20).

Ježíš klade důraz na to, že člověk žije jen z Boží dobroty. „Rozdáváš jim a oni si berou, otevřeš ruku a příhodně se sytí“ (Žalm 104,28). A právě na to dnešní člověk znovu a znovu zapomíná; ve své povýšenosti považuje svůj výkon a své umění dobývat výživu za absolutní.

Ten, kdo nežije jen chlebem, je v očích tohoto světa zvláštní tím, že žije v očekávání. Svět potřebuje lidi, kteří rozumějí času, kteří očekávají. Půst vyjadřujeme do jisté míry očekávání. Kdo následuje Ježíše, očekává příchod jeho království.

J. MARCOLLA

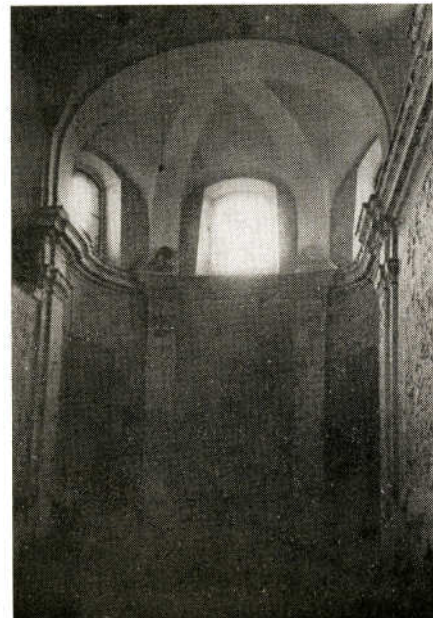
PROSBA

První žádost batolete po jídle je vyjádřena známým „ham“. Myslíte si, že vaši rodiče jsou nadšení, když vpadnete doma do dveří a halasně oznámíte, že chcete jíst, jinak že se zhroutíte? Jistě nechcete patřit k těm dětem, které se domnívají, že jejich maminka nebo tatínek jsou domácí roboti, kterým své povely musí předat jasně a stručně. Nejednou jsem již slyšel takové věty: „Podej mi bačkory! Přines mi lžici! Namaž mi chleba!“ Někteří chlapi a děvčata dovedou prosit o něco jen tehdy, když vědí, že jejich žádost bez slůvka „prosím“ nebude splněna. Někteří děti pokládají slovo „prosím“ za kouzelné zaříkadlo, které splní každé přání. Je přece napsáno: „Proste a bude vám dáno.“

Malá Mirka přiběhla k tatínkovi: „Tatínku, já už nevěřím, že Pán Ježíš splní každou prosbu!“ Tatínek se udiveně podíval a řekl zvolna: „Ne, vím, jak jsi něco takového mohla zjistit. Jsem přesvědčen, že Pán Ježíš splní každou prosbu.“ Mirka nevydržela a z jejích úst vyletělo: „Už týden prosím, abych se stala klukem a stále se nic neděje!“ Tatínek se posmál: „Tak vidíš, a my s maminkou prosíme každý večer, aby se z tebe stalo hodné a milé děvče.“ Mirka se nedala. Zeptala se: „Pán Ježíš vás má raději, protože se s ním znáte déle a tak splní vaši prosbu?“ Tatínek namítl: „Kdepak, On tě má právě tak

rád jako nás. A pro tebe jako děvče má určitý úkol. On také ví, že jako chlapec bys jistě nebyla šťastná.“ Za chvíli Mirka váhavě přiznala: „Máš pravdu. Chtěla jsem být klukem, abych přeprala naše zlobily ve třídě. Jinak obdivuji naši maminku, jak dovede vařit, prát, spravovat a ještě si s námi hraje. Přála bych si, abych jednou všechno dovedla jako naše maminka.“ Tatínek vysvětloval: „Víš, že každá prosba má skryté znamení?“ Mirka nedočkavě prosila: „Prosím tě, řekni mi, jaké znamení musí mít prosba, aby ji Pán Ježíš vyslyšel!“ Tatínek chvíli mlčel a pak vážně odpověděl: „Víš, Mirko, když budeš mít ráda Pána Ježíše, maminku, své bratry, své spolužáky, své učitele, naše sousedy, děti, tetičky a strýčky ve sboru, pak poznáš jistě, co nutně potřebuji. My s maminkou víme, že bys potřebovala nové šaty. Já vím, že si přeješ mít nové kolo. Jenže když ti koupíme kolo, budeš muset chodit ve starých šatech. Jenda nebude mít novou tašku a Toník bude ještě půl roku nosit staré kalhoty. Jaké znamení by měla tvoje prosba, abys dostala kolo?“ Mirka usilovně přemýšlela a pak vzdychla: „Já vím, Pán Ježíš by viděl, že nemám ráda Jeníka a Toníka, myslím víc na sebe a ještě pořádně nevím, co skutečně potřebuji. A také ty a maminka byste to poznali.“ Tatínek chtěl Mirce říci, jak rád by byl, kdyby jí mohl koupit vytoužené kolo, ale než se k tomu dostal, vzala ho Mirka kolem krku a šeptala: „Prosím tě, pros za mne Pána Ježíše, aby mi odpustil mou nehezkou prosbu, abych se stala klukem.“ Tatínek ji pohlídl a řekl: „Myslím, že by Pán Ježíš měl ještě větší radost, kdybys mu to řekla sama.“

Z Písma známe příběh dvou učedníků, kteří se chtěli stát prvními ministry v Božím království. Víte, jak se oba učedníci jmenovali? Oba měli rádi Pána Ježíše! Dovedli byste spolu s maminkou nebo tatínkem rozluštit, jaké znamení měla jejich prosba? (Matouš 20, Marek 10).

Pán Ježíš chce mít z nás starších i z vás, děti, následovníky, kteří dovedou i správně prosit. Jistěže každé naše přání by mělo začít slůvkem „prosím“. To však není ještě všechno. Každá prosba by měla mít to tajemné znamení, které najde vždy odpověď u Pána Ježíše a také otevírá lidská srdce. To znamení je — mít rád své bližní.

K. MÜLLER

BĚŽ K NĚMU

*Když únavou tvé nohy klopýtají,
a srdce málem zapomnělo bít,
jdi ke zřídlu, jež tolik síly tají,
jdi ke svému Bohu,
jdi se posílnit.*

*Když snad jen krátce zastavit se
bojíš,*

*aby ti život něco nesebral,
a už zas myslíš na pohyb,
když stojíš,*

*když žene tě to stále dál a dál,
když v shonu, ruchu moderního
světa*

*se stále víc a více krátí čas,
až zdá se ti, že za dny měníš léta --
pak ztiš se chvíli.*

*Uslyšíš ten hlas,
jenž volá k sobě všechny unavené.
U jeho nohou skloníš hlavu svou,
a jeho srdce, láskou přeplněné,
dá srdci tvému klid
a sílu přepevnou ...*

V. GAJDOŠIKOVÁ

„Přinášeli mu děti ... Ježíš je objímal, vzkládal na ně ruce a žehnal jim“ (Mar 10, 13.16)

Před lety vyplula velká plachetnice na vlny širokého oceánu. Nebyla ani tak daleko od pobřeží, když lidé na lodi začali zděšeně křičet: „Hoří, hoří!“ Marně se snažili zdolat pcžár. Když viděli, že je loď ztracená, snažil se každý o vlastní záchranu. Pobřeží nebylo tak daleko.

Statný muž si právě připevňoval kolem těla těžký, široký opasek naplněný penězi a chystal se skočit do moře. Najednou ho vyrušil úpěnlivý hlas malého děvčátka: „Pane, umíte plavat?“ Bezelstný pohled modrých očí se vrýval do srdce. „Ano, umím plavat.“ „Pěkně vás prosím, pane, zachraňte mne.“

Oboje najednou udělat nemohu — pomyslel si. Mám-li zachránit to dítě, musím obětovat peníze. Přemýšlel, pak pohodil opasek a řekl: „Ano, chci se pokusit tě zachránit.“ Vzal holčičku na široká ramena a řekl jí, aby se ho rukama chytla kolem krku. Silnými pažemi rozrážel vlny. Někdy je vlny i přikryly, ale dítě se zachránce dobře drželo. Nakonec ho jedna silná vlna odtrhla od dítěte a vyhodila na skálu, kde zůstal ležet v bezvědomí. Ale to už přispěchali na pomoc druzí. Když přišel k vědomí, to první, co viděl, byl obličej holčičky, který se nad ním skláněl. A to první, co slyšel, byl její hlas — slova vděčnosti.

Vy všichni, kteří pracujete s dětmi jakýmkoli způsobem, ujměte se jich jako drahocenného břemene. Vemte je do náruče víry a nestě na modlitbách každou bouří života. A kdyby vlny hříchů je vyrvaly z vaší náruče, neztrácejte naději. Na břehu věčnosti se s nimi shledáte a uslyšíte jejich slova díků.

K. Šp.

**„FILIA“ POMÁHA PŘI STUDIU
BIBLE**

Celá řada členů naší církve v Kamerunu neumí číst a psát. Jsou to starší lidé, kteří neměli možnost navštěvovat školu předtím, než se stali členy církve. Nyní jsou pochopitelně členy sobotní školy, ale jak mají studovat bibli, když neumějí číst?

Každé ráno, s výjimkou soboty, se v 6 hodin naplní vesnické modlitebny. Přicházejí členové církve, děti a dokonce i přátelé ze sousedství. Někdo, kdo umí číst, předčítá nahlas texty Písma z příslušné části úkolu sobotní školy. Celé shromáždění po něm opakuje tak dlouho, až si texty zapamatují. Následuje píseň, modlitba a všichni se rozcházejí ke svým povinnostem. Každý z účastníků si může během dne texty bible několikrát zopakovat, může si připomenout texty z předcházejícího dne...

Ve třídě sobotní školy se mohou s užitekem do diskusí zapojit i ti bratři a sestry, kteří neumějí číst. Znájí dobře příslušné texty Písma, možná lépe než my, kteří umíme číst. Tak například domorodý bratr, který nedávno nastoupil místo zahradníka na naší misijní stanici v Yaunde, se učí texty zpaměti už čtyři roky. Dnes zná na 1400 biblických veršů zpaměti. A přece neumí číst. Každé ráno se pravidelně účastní shromáždění „Filia“, jak naši bratři nazývají krátká ranní setkání. Je to osvědčená metoda, jak se s biblí mohou seznámit i lidé, kteří nemají knihy a neumějí číst.

DĚTI V NEÚPLNÝCH RODINÁCH

Tisíce dětí dnes žije v neúplných rodinách. Podle odhadů odborníků téměř polovina všech dětí ve vyspělých a bohatých státech světa v tomto desetiletí prožije dětství pouze s jedním rodičem. Stále závažnějším problémem pro rozvoj nové generace jsou rozvody rodičů. Děti, které žijí v neúplné rodině, jsou mnohem více vystaveny rušivým vlivům a hrozí jim větší nebezpečí, že se jejich osobnosti, charakterové vlastnosti, vztah k lidem a názory na život nebudou utvářet správně. Rozvodovost a problémy dětí vyrůstajících v neúplných rodinách, to jsou oblasti, kde bychom jako křesťané měli uplatnit dobrý vliv.

POPULAČNÍ EXPLOZE V EGYPTĚ

Stále větší problémy způsobuje egyptskému hospodářství nekontrolovatelný růst obyvatelstva. Podle sdělení Statistického úřadu přibude jen letos v zemi dalších 1,3 miliónu lidí, což dále prohloubí krizi v zásobování obyvatelstva potravinami. Egypt je v současné době již téměř ze tří čtvrtin závislý na dovozu obilí a rostlinných olejů, z poloviny na dodávkách masa, cukru a dalších zemědělských výrobků. V základních druzích potravin by mohl být do dvaceti let soběstačný. Ovšem jen za předpokladu, že zemědělská výroba se bude ročně zvyšovat o pět procent. Populační exploze významně ovlivňuje rozvojové plány vlády, jelikož stále více prostředků se musí vynakládat na dovoz potravin.

**PRVNÍ ADVENTISTICKÉ
KNIHKUPECTVÍ V POLSKU**

Naše církve v Polsku otevřela nedávno prostřednictvím nakladatelství Znaki czasu v Katowicích první adventistické knihkupectví. Na velkém literárním rozmachu, který je patrný v celém Polsku, se podílí i naše církve. Před nedávnem rozhodlo vedení církve, aby se časopis — „Znaki czasu“ — prodával také ve stáncích novinové služby. Časopis vychází měsíčně a je prvním protestantským časopisem, který se prodává tímto způsobem.

POMOC OBĚTEM ZEMĚTŘesenÍ

V posledních dnech října 1983 postihlo severovýchodní Turecko silné zemětřesení. Podle oficiálních údajů si zemětřesení vyžádalo nejméně 1300 lidských životů a 75 000 lidí zůstalo na počátku zimy bez přístřeší. Dne 7. listopadu 1983 převzali zástupci turecké vlády od pobočky Celosvětové adventistické organizace pro pomoc postiženým ve Švýcarsku materiální pomoc v hodnotě 175 000 švýcarských franků. Speciální letadlo a pak vojenské helikoptéry přepravily zásilku na místo určení, kde organizace Červeného půlměsíce (sesterská organizace Červeného kříže) rozdělila materiál obětem přírodní katastrofy. Zásilka obsahovala různé šatstvo, 500 párů bot, 1500 teplých přikrývek, nafukovací matrace, spací pytle a velké rodinné stany.

Jsme rádi, že máme možnost pomáhat podle vzoru Pána Ježíše všude, kde je třeba. Fond pro pomoc postiženým tvoří dobrovolné dary členů církve.

**TERORISTICKÝ ÚTOK PROTI
MODLITEBNĚ**

16. listopadu 1983 několik minut po půlnoci otrásl jednou z modliteben církve adventistů s. d. v Paříži silný výbuch. K hlavním vstupním dveřím byla položena nálož, která značně poškodila budovu. Jelikož se modlitebna nachází uprostřed rozsáhlého bloku obytných domů, zničil výbuch všechna okna domů vedoucí dovnitř bloku. Silné dřevěné dveře modlitebny naprosto zmizely, propadla se část stropu a zhroutil se čelní zeď foyeru.

Několik minut před výbuchem nálože u dveří modlitebny došlo k teroristickému útoku na sídlo katolického biskupa Paříže, při němž byly lehce zraněny tři osoby. K odpovědnosti za útok na sídlo biskupa se přihlásila skupina známá pod názvem „Action directe“ (přímá akce), která takto projevila nesouhlas s politickým prohlášením francouzských katolických biskupů.

K útoku na modlitebnu adventistů se nepřihlásil nikdo. Policie se domnívá, že došlo k nedopatření a že teroristé vybrali předmět útoku omylem. Naštěstí při výbuchu nedošlo ke zranění, i když v budově spal jeden člověk. O incidentu přinesly zprávy všechny větší francouzské deníky a televizní stanice. Všechna zpravodajství naznačila nezodpovězené otázky okolo motivu útoku, protože nepolitický charakter činnosti církve adventistů nedává žádný důvod k podobným demonstracím.

80 LET VE SLUŽBĚ PRO CÍRKEV

Bratr Alfred Vaucher oslavil v září 1983 osmdesáté výročí své služby pro církev. I když dosáhl věku 97 let, osobně se zúčastnil vzpomínkové slavnosti v našem teologickém učilišti v italské Florencii.

V teologických kruzích je bratr Vaucher znám zvláště svými studii v oblasti bibliografie ke knize proroka Daniela. Učil mnoho generací adventistických kazatelů, zvláště na seminářích v Collonges. Velkou část života a mnoho energie věnoval studiu prorockých Danielových studií a vyhledávání nových materiálů stále pokračuje, proto stále čas od času přednáší tento předmět na teologickém učilišti naší církve v Itálii. Přednáší v italštině, i když jeho rodným jazykem je francouzština. Něco mimořádného? Nikoli pro bratra Vauchera. Mohl by přednášet i v řadě dalších světových jazycích.

VE ZTIŠENÍ A DŮVĚŘE JE VAŠE SÍLA

Iz 30,15

Ztišení znamená více než mlčet, a přece musí mlčením začínat. Mlčení je věc sebekázně, věc charakteru. Umíme to již? Přísloví říká: Mluvit se naučíme během několika let, mlčet se učíme celý život.

Mlčet, to neznamená, nemít co říct. Mlčet se dá zbažle i statečně, hloupě i moudře. Mlčení může svědčit o rozpacích i jistotě. V určitých situacích je mlčení velmi výmluvné.

Za hlubokým mlčením moudrých bývá zpravidla jiná nouze než nouze o slova. Slova jsou výsledkem myšlení, mlčení nutí mysl. U toho, kdo nemá náležitou potřebu mlčet, nemusíme být příliš zvědaví na slova.

Pán Ježíš přišel s radostnou zvěstí, ale i v jeho životě mělo mlčení své místo. Bylo to především mlčení spojené s pobytem v ústraní. Vzdálil se od lidí jen proto, aby se jim pak o to více přiblížil.

Mlčel před Herodesem. Nikdy nemluvil pro atrakci. Nemá co říci tomu, kdo ho nepotřebuje.

Mlčel také ve svém ponížení, protože tehdy křičela už jen vášeň, zloba a nenávisť. Nebylo to mlčení z rezignace, ale proto, abys ty mohl věčně zpívat „Hallelujah“.

Udělej si čas na ztišení, abys mohl zpětně pohledět na svůj život a obnovit soulad s Bohem. Ve ztišení spočívá velká vnitřní síla, která prospívá nám i našim bližním.

A. Bárta

